

www.MinisterieVanPropaganda.org

JUN 65

**zwart
boek over
viet
nam**

prijs 75 ct

INHOUD

	blz.
Voorwoord	1
I De staatkundige achtergronden	2
II Noord-Vietnam na 1954	10
III Zuid-Vietnam na 1954	16
IV De bevolking de dupe	21
V Is het Bevrijdingsfront communistisch ?	24
VI Noordvietnamese agressie tegen Zuid-Vietnam ?	27
VII Infiltratie naar het noorden	29
VIII Tienduizend mijl van huis	31
IX Voorlichting over Vietnam	34
X Het Amerikaanse witboek	37
XI De escalation	39
XII Amerika's militaire plannen	41
XIII Nederland en de politieke partijen	43
XIV Conclusies	46
Bijlagen	47

ZWARTBOEK OVER VIETNAM is op verzoek van het partijbestuur van de Pacifistisch Socialistische Partij samengesteld door drs. S. Bosgra, drs. G. Le Pair en drs. Fr. de Vries, leden van de commissie-buitenlands beleid van de PSP. De prijs van het ZWARTBOEK is vastgesteld op f 0.75 per stuk. Bij bestelling van 10 of meer exp. f 0.50 per stuk. Bestelling door storting of overschrijving van het verschuldigde bedrag op postgiro 15590 t.n.v. BEVRIJDING, Amsterdam, onder vermelding ZWARTBOEK of door opzending van het verschuldigde bedrag aan postzegels in gesloten enveloppe aan: PSP, postbus 700, Amsterdam. Op dit zelfde adres zijn nadere inlichtingen over de PSP verkrijgbaar. (tel. 020-238501)

Tweede, verbeterde en aangevulde uitgave (juni 1965)

VOORWOORD

Onze wereld is onderhevig aan voortdurende veranderingen. Op sommige plaatsen vinden de veranderingen geleidelijk plaats, elders gaan ze zo snel en zijn ze zo radicaal, dat van een sociale revolutie gesproken moet worden. Al te gemakkelijk is men in het Westen geneigd, sociale revoluties met communistische agitatie en agressie te betitelen.

De hevigste "agressie" van dit moment schijnt dan die in Vietnam te zijn. Men verliest echter uit het oog, dat men door de zaak zo te bekijken, juist oproept wat men wenst te bestrijden. Doordat het Westen bij een sociale revolutie de opstandige beweging communistisch noemt, hem alle steun onthoudt, en hem zelfs met militaire middelen bestrijdt, dwingt men de opstandelingen steun en bijstand te zoeken bij de communistische landen. Hierdoor raakt een dergelijke beweging onvermijdelijk in communistisch vaarwater.

Het schijnt heel moeilijk te zijn, zich voor te stellen dat, waar een revolutionaire oorlog ontstaat, een revolutionaire situatie aanwezig moet zijn en dat een revolutionaire situatie vrijwel steeds een oorlog met zich meebrengt. Dit schijnt in het Westen niet voldoende beseft te worden; vandaar de welhaast traditionele keus voor de verkeerde partij bij een conflict zoals dat in Vietnam.

Ditmaal dreigen de gevolgen catastrofaal te worden. De Amerikaanse interventie is thans overgegaan tot het (opzettelijk) escaleren van de oorlog. Geleidelijk neemt de strijd in hevigheid en omvang toe. Noord-Vietnam is nu eveneens strijdtoeneel geworden. Ook China dreigt in het conflict betrokken te worden en openlijk circuleren thans de verklaringen over een eventueel gebruik van kernwapens.

Wij zijn hevig verontrust. Er wordt gespeeld met gedachten, die het eind van het menselijk leven op aarde kunnen betekenen. Het cynisme waarmee over deze catastrofale gebeurtenissen wordt gesproken, is pure waanzin. Onze ontsteltenis over de absurde gang van zaken stijgt ten top, wanneer we bedenken hoe deze hele Indochinese strijd een gevolg is van een volkomen verkeerd beoordelen van een situatie, het nastreven van een politiek die op ficties is gebaseerd en die gedoemd is tot geen enkel positief resultaat te leiden.

Dit aan te tonen en aldus bij te dragen tot een betere opinievorming in Nederland over Vietnam is het doel van deze publikatie.

mei 1965

C.Hoek - politiek secretaris PSP

HOOFDSTUK I DE STAATKUNDIGE ACHTERGRONDEN

Vietnam was een Franse kolonie in de tijd dat kolonialisme door velen nog de gewoonste zaak van de wereld werd geacht, behalve door die enkelingen in de koloniën die er over nachten en ertegen in opstand kwamen. Zulke opstanden bleven meestal zonder succes. De wapens van de kolonistoren waren superieur.

Na de Tweede Wereldoorlog begonnen de Fransen "hun" gebied weer in bezit te nemen. Speciaal Engeland was hierop gebrand in verband met de Britse belangen in Zuidoost-Azië, in het bijzonder die in Birma. Het is nu eenmaal niet prettig om als enige in een betwiste positie te verkeren. Sindsdien is de Ingelse politiek weinig veranderd, ook al is de Britse invloed in Zuidoost-Azië nu zover afgenomen, dat slechts Maleisië als Engels bolwerk is overgebleven.

In 1945 riepen de Vietnamezen de onafhankelijkheid uit. De regering was een coalitie met Ho Chi Minh aan het hoofd. Na de Franse terugkeer werd tussen deze regering en de Fransen een overeenkomst gesloten waarbij Vietnam als vrije staat binnen de Franse Unie, en de regering Ho Chi Minh als wettige regering over heel Vietnam door de vroegere kolonistoren erkend werd.

In 1946 ontbrandde de strijd opnieuw, doordat de door Frankrijk beloofde onafhankelijkheid niet gegeven werd. Het is een langdurige guerillaoorlog geworden. Het hoogte- of dieptepunt was de val van Dien Bien Phu in mei 1954.

In 1946 was ook in China de revolutionaire oorlog nog in volle gang. Het zou nog drie jaar duren, voor de Chinese Volksrepubliek Tsjang Kai Tsjek verdreven had. Wanneer we ons dit goed voor ogen houden, dan is het duidelijk dat de steun van China voor de opstandelingen in die tijd niet veel meer geweest kan zijn dan het geven van bemoedigende schouderklopjes. De Chinezen hadden genoeg aan hun eigen moeilijkheden.

Geëndeweg wonden de Vietnamezen terrein. In Frankrijk werd men de eindeloos durende oorlog moe. De strijd kostte veel mensenlevens en geld en de resultaten waren bedroevend. In 1954 was de toestand voor de Fransen nagenoeg onhoudbaar geworden. Dit bracht mee dat in Genève wapenstilstandsbesprekingen op gang kwamen.

De strijd werd gevoerd tussen de Fransen en de Vietnamese

verzetsorganisatie, de Vietminh. In 1949 stelden de kolonistoren een nieuwe Vietnamese regering aan onder keizer Bao Dai, die de Fransen als de enige wettige regering wensten te zien. Het spreekt vanzelf dat de opstandelingen, en met hen de vele sympathisanten van de opstand, deze regering slechts als een groep collaborateurs wensten te beschouwen. Frankrijk had altijd geweigerd met de Vietminh te onderhandelen. Naarmate de strijd ongunstiger voor Frankrijk verliep, nam die bereidheid evenwel toe.

Eind april 1954 vroeg de Franse regering-Laniel de USA dringend om steun van de luchtmacht. Zij wilde de situatie redden door het gebruik van Amerikaanse atoombommen. Dit voorstel vond steun bij vice-president Nixon en admiraal Radford. De USA durfden niet. Zij wilden niet zonder Engeland in de strijd worden gemengd. De besprekingen in Genève kwamen juist toen voorzichtig op gang en de Engelsen weigerden om die redden militaire steun.

Overigens bestond er niet veel hoop op het welslagen van de conferentie. Dit pessimisme werd aardig weerspiegeld in de woorden van Anthony Eden, die mededeelde dat Engeland niet voor een interventie voelde zolang de besprekingen in Genève nog niet definitief mislukt waren.

Indirect ontving Frankrijk sinds lang steun van de USA voor zijn koloniale oorlog. In ieder geval sinds 1950. Van 1950-52 bedroeg die steun 800 miljoen dollar en over 1953/54 1,8 miljard dollar¹⁾. (Uit een Report on Indo-China door Senator Mansfield). Het is wel goed om eens even bij deze bedragen stil te staan. Ook nu bedraagt de Amerikaanse steun miljarden dollar. Hoe is het dan mogelijk dat opstandelingen tegen een dergelijke overmacht aan materiaal zijn opgewassen? Zelfs al zouden de communistische landen op grote schaal steun verlenen, dan zouden ze nog slechts een fractie van deze hulp kunnen opbrengen. Het antwoord op deze vraag is duidelijk: slechts door het toepassen van een superieure oorlogstechniek kan de opstand worden volgehouden. Die techniek is ontleend aan de strategie van Mao Tse Toeng voor de revolutionaire oorlog. Eén ding staat bij die techniek voorop: zij kan slechts worden toegepast indien de bevolking van het betrokken land zo mogelijk actief en in elk geval passief

¹⁾ Deze gelden werden beschikbaar gesteld door de Amerikaanse Geheime Dienst (CIA).

de opstand steunt. Z. niet, dan is een dergelijke strijd niet vol te houden.

Men typisch voorbeeld van het gebrek aan realisme vormt de voorbereiding van de Geneefse conferentie. Foster Dulles, de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken van de USA, wenste China niet tot de conferentie toe te laten. Men stelde zich voor, wél de grote mogendheden die op meer dan 10.000 kilometer van de plaats zijn verwijderd, maar niet de grote mogendheid die aan het betrokken gebied grenst. Toen die eis onhoudbaar bleek, weigerde Dulles China op de conferentie de status van grote mogendheid te geven: China mocht niet delen in het voorzitterschap.

De landen die uiteindelijk aan de Geneefse conferentie over Indo-China deelnamen, waren: Engeland, Frankrijk, USA, USSR, China, Cambodja, Laos en de Vietminh. Ook de collaborerende Vietnamese regering van Bao Dai nam aan de conferentie deel. Het voorzitterschap werd gedeeld door Eden, Molotow en een Siamese prins. Foster Dulles wenste de rest van de conferentie niet meer bij te wonen en liet zich door een ondergeschikte vertegenwoordigen. Zijn pogingen om een Westelijk eenheidsfront tegen het communisme te vormen waren mislukt. Deze pogingen strandden zowel op de Franse besluiteloosheid als op het uitgesproken verzet van Engeland. Trouwens ook het Amerikaanse congres was niet enthousiast over de plannen van Dulles.

Aan de andere kant werd de bemiddelaar Eden door oorlogszuchtige groepen in de USA uitgemaakt voor "appeaser" (Het scheldwoord voor de politici die voor de Tweede Wereldoorlog trachtten met Hitler tot een accordé te komen en o.a. het verdrag van München sloten). Daarom is het wel nuttig zich te herinneren dat Eden indertijd uit protest tegen de politiek van "appeasement" uit de Engelse regering trad.

Na de val van Dien Bien Phu in mei 1954 verdween het laatste restje Franse strijdlust. Mendes France werd premier en eindelijk kwam de conferentie op gang en kon er een wapenstilstand worden gesloten.

De wapenstilstand bracht de moeilijkheden met zich, die onverbreekelijk verbonden zijn met de methode van de revolutionaire oorlog. In een oorlog waar de vijanden gescheiden worden door een front, is een bestand betrekkelijk gemakkelijk te verwezenlijken. Beide partijen trekken zich dan een aantal kilometers achter de frontlijn terug en dan is er een

bestandszone. De revolutionaire oorlog echter wordt door het gehele land gevoerd. In haast ieder dorp of stad is een verzetskern. Daarnaast bestaan er dan nog de geregelde troepen, die echter ook nu eens hier, dan weer daar opereren. Om nu toch de vechtenden uit elkaar te halen -daarom en daarom alleen- werd Vietnam verdeeld in twee hergroeperingszones. De overeenkomst werd getekend door de beide strijdende partijen: Frankrijk en de Vietminh. Voor Frankrijk tekende generaal Delteil, voor de Vietminh: Ta Quang Bun. De bepalingen van de overeenkomst geven wij hier samengevat weer:

1. Vietnam wordt voor de hergroepering van de strijdkrachten in tweeën gedeeld. De grens valt ongeveer samen met de 17e parallel.
2. De hergroepering zal in een zeker verloop van tijd plaatsvinden. De Franse strijdkrachten zullen binnen 10 maanden uit het noorden wegtrekken, de Vietminh binnen 8 maanden uit het zuiden. (Nb. dus vele Zuidvietnamezen moesten door deze bepaling naar het noorden).
3. Op 27 juli wordt op sommige plaatsen het staakt-het-vuren van kracht en binnen 20 dagen daarna over heel Vietnam. Er mogen geen represailles tegen vroegere tegenstanders worden genomen. Er mogen geen aanslagen op personen, eigendommen enz. plaatsvinden. De bevolking mag vrij beslissen aan welke kant van de demarcatielijn ze wil wonen.
4. Krijgsgevangenen zullen binnen 30 dagen worden uitgewisseld.
5. Er mogen in Vietnam geen buitenlandse bases worden ingericht.
6. Er komen twee commissies: een internationale commissie van toezicht en een gemengde bestandscommissie. Geschillen worden voorgelegd aan de commissie van toezicht. Hierin hebben zitting: Canada, India en Polen. Deze commissie zal beslissen bij meerderheid van stemmen, behalve in geval van schending van de vrede. In dat geval is eenstemmigheid vereist. Indien dat niet mogelijk is, zal de zaak moeten worden voorgelegd aan een nieuwe Geneefse conferentie.
7. Voor 20 juli 1955 moeten besprekingen begonnen worden over het houden van verkiezingen in heel Vietnam. De verkiezingen moeten worden gehouden vóór juli 1956.

De andere deelnemers aan de conferentie legden een verklaring af. Deze verklaring bevestigde de onschendbaarheid van het verdrag. De USA en de collaborerende regering van Zuid-Vietnam ondertekenden deze verklaring niet. Zij luidde in het kort als volgt:

1. De conferentie neemt kennis van het beëindigen van de strijd.
2. De conferentie spreekt hierover haar voldoening uit.
3. De conferentie neemt kennis van de verklaringen omtrent de vrijheden van de burgers, de verkiezingen enz.
4. De conferentie neemt kennis van de bepalingen van het accord, die het binnenkomen van buitenlandse strijdkrachten, militair personeel en van alle soorten wapens en munitie in Vietnam verbieden.
5. Er zullen in Vietnam geen militaire bases ter beschikking van vreemde mogendheden mogen worden gesteld in geen van beide hergroeperingszones. Beide partijen hebben erop toe te zien, dat de zones die hun worden toegewezen geen deel uitmaken van enige militaire alliantie. Zij zullen niet mogen worden misbruikt voor de hervatting van de vijandelijkheden of ten dienste van een agressieve politiek.
6. De conferentie stelt vast dat het voornaamste doel van het accord inzake Vietnam is: het regelen van militaire kwesties teneinde te komen tot een staken der vijandelijkheden, en de militaire demarcatielijn zal **SLECHTS EEN VOORLOPIGE LIJN ZIJN, EN MAG OP GEEN ENKELE WIJZE WORDEN GEINTERPRETEERD ALS EEN POLITIEKE OF TERRITORIALE GRENS**. De conferentie spreekt als haar overtuiging uit, dat de uitvoering van de bepalingen van de onderhavige verklaring en van het accord inzake het staken der vijandelijkheden de noodzakelijke voorwaarde schept dat in de nabije toekomst een politieke regeling in Vietnam tot stand komt.
7. De conferentie neemt kennis van de bepalingen omtrent de **VRIJE VERKIEZINGEN OP GROND VAN DE EENHEID VAN HET LAND VOOR JULI 1956**. Supervisie over deze verkiezingen zal worden uitgeoefend door de internationale controlecommissie¹⁾. Te beginnen met juli 1955 zal over dit ontwerp worden beraadslaagd tussen vertegenwoordigers van

¹⁾ dat is dus niet de Verenigde Naties.

- de twee zones.
8. De partijen verbinden zich, personen en eigendommen op de meest strikte wijze te beschermen. Iedere inwoner zal vrij mogen kiezen in welke zone hij wil wonen.
 9. Er zullen geen individuele of collectieve represailles mogen worden genomen tegen collaborateurs van een van beide zijden of tegen hun familie.
 10. De conferentie neemt kennis van het terugtrekken van de troepen, behalve op die plaatsen waar ze volgens het verdrag nog een vastgestelde tijd mogen blijven.
 11. Frankrijk eerbiedigt de soevereiniteit van Laos, Cambodja en Vietnam.
 12. Alle deelnemers respecteren de soevereiniteit en zullen zich onthouden van iedere inmenging.
 13. De deelnemers van de conferentie komen overeen, elkaar te raadplegen over alle vraagstukken, welke aan hen door de internationale controlecommissie zullen worden voorgelegd, teneinde de maatregelen te bestuderen die nodig zullen zijn opdat de overeenkomsten inzake het staken van de vijandelijkheden in Cambodja, Laos en Vietnam worden gerespecteerd.

In plaats van deze verklaring legden de USA een andere verklaring af. Hun gedelegeerde Walter B. Smith deelde mee, dat zijn regering kennis nam van de eerste twaalf punten van de verklaring van de conferentie. De Verenigde Staten zouden zich verder onthouden van dreiging of gebruik van geweld tot wijziging van de accorden, zulks in overeenstemming met het handvest van de Verenigde Naties. Verder zouden zij elke hervatting van de agressie in strijd met de accorden met de grootste ernst beschouwen, en wel als een ernstige bedreiging van de vrede en de internationale veiligheid. Over de verkiezingen in Vietnam merkte Smith op: "Wat betreft naties die thans tegen hun wil verdeeld zijn, zullen wij voortgaan met te trachten hun eenheid te verwezenlijken door middel van vrije verkiezingen, onder controle der Verenigde Naties teneinde een eerlijk verloop te verzekeren." (Let wel, ook hier weer de VN in plaats van de internationale controlecommissie.)

Met betrekking tot de verklaring van de vertegenwoordiger van Bao Dai, bevestigden de USA hun traditionele standpunt volgens hetwelk de volkeren het recht hebben, zelf hun eigen

toekomst te bepalen, en zich niet dienen aan te sluiten bij een regeling die in strijd is met dit beginsel.

Wij maken hierbij de volgende kanttekeningen:

Het is tekenend voor de houding van de USA, om de Verenigde Naties hierbij te betrekken. Dit dient vooral bekeken te worden in het licht van de voortdurende weigering van de USA China tot de VN toe te laten. Ook Vietnam is geen lid van de VN. Zolang deze situatie bestaat, is het irreëel om de VN met het toezicht op de vrije verkiezingen te willen belasten. Het enige internationale lichaam dat in Vietnam het eventuele vertrouwen van alle partijen zou kunnen krijgen, is de internationale controlecommissie, en het internationale lichaam dat deze commissie instelde: de gezamenlijke deelnemers aan het gesprek van Genève. De Amerikaanse weigering om zich aan een nieuwe internationale conferentie te onderwerpen is lange tijd een knelpunt gebleven.

Van groot belang is ook de beslissing over de hergroepering geweest. Het witboek dat in februari 1965 door de USA werd uitgegeven, schat het aantal Zuidvietnamezen dat als gevolg hiervan naar het noorden moest, op 90.000. Andere schattingen geven 125.000 op.

De Fransen zijn in de loop van de daarop volgende twee jaren uit Vietnam verdwenen. Zij lieten het bestuur over Zuid-Vietnam over aan de regering van de beruchte Ngo Din Diem, die aan de macht werd gebracht door de Amerikaanse CIA. Hiermee onttrokken zij zich aan hun verantwoordelijkheid voor het naleven van de verdragen. Zij droegen die over aan een regering, die geweigerd had ermee in te stemmen. Diem heeft dan ook eenvoudigweg geweigerd de voorgeschreven verkiezingen te laten houden. De Zuidvietnamese regering heeft zelfs geweigerd besprekingen te voeren over die verkiezingen en de manier waarop ze gehouden zouden moeten worden. Om deze reden heeft de internationale controlecommissie dan ook nooit willen verklaren dat de bewering, als zouden in Noord-Vietnam geen vrije verkiezingen mogelijk zijn, op waarheid berust.

De regering in Saigon ontving direct alle mogelijke steun van de USA. Thans beschuldigen de USA Noord-Vietnam van inmenging in Zuid-Vietnam. Maar in dit opzicht is het leersaam eens te luisteren naar de verklaringen van U Thant, secretaris-generaal van de Verenigde Naties: Nieuwe Rotter-

damse Courant 25-2'65: "Desgevraagd verklaarde hij dat in 1954 en 1955 niets was gebleken van Noordvietnamese tussenkomst in Zuid-Vietnam. Er bestaat hiervoor geen enkel bewijs en volgens de secretaris-generaal werd de Noordvietnamese interventie in Zuidvietnamese aangelegenheden pas een feit nadat andere landen zich in de Zuidvietnamese aangelegenheden hadden gemengd."

Als gevolg van het uitblijven van een hereniging bleven omstreeks 100.000 Zuidvietnamezen in het noorden, zonder uitzicht op terugkeer naar hun familie en geboortegrond. Het is dan ook niet vreemd dat nog in het begin van 1964 vrijwel alle zogenaamde infiltranten uit Noord-Vietnam, Zuidvietnamezen waren. Deze gegevens ontleen we aan het Amerikaanse Witboek van februari jl., dat schaamteloos de eerste 16 pag. wijdt aan gevallen van infiltratie door Zuidvietnamezen. Het getuigt van een merkwaardig gevoel voor proporties, dat mensen die van 20.000 kilometer ver een land binnenkomen, ter plaatse mensen als infiltrant gevangen nemen, die er geboren zijn.

Tenslotte nog een citaat uit de Nieuwe Rotterdamse Courant (NRC), waaruit blijkt hoe belangrijk deze staatkundige overwegingen op de achtergrond zijn (13-4'65): "Met veel nadruk worden van communistische zijde de laatste tijd de accoorden van Genève van 1954 naar voren gebracht, hoewel er van enige bereidheid om de negen deelgenoten aan de toen aan Indo-China gewijde conferentie bijeen te roepen geen sprake is. Het is de communistische bedoeling niet de accoorden aan de orde te stellen, maar OM DEZE NAGELEEFD TE KRIJGEN." Zoals het hier staat lijkt het of dit een zonde is. Sinds wanneer is het echter verkeerd te trachten een verdrag nageleefd te krijgen ?

HOOFDSTUK II NOORD-VIETNAM NA 1954

In een viertal artikelen in de Süddeutsche Zeitung (vanaf 27-1-65) vertelt Hans Henle over het communistische Noorden van het gedeelde Vietnam. Hans Henle is schrijver van de boeken *Mao, China und die Welt von heute* (1961) en *China's Schatten über Südostasien* (1964) en hij was juist teruggekeerd van een bezoek van enkele maanden aan China en Noord-Vietnam.

Eerst geeft Henle een beeld van het bevrijde Noord-Vietnam in 1954:

"Ongelukkigerwijze werden in de oorlog bijna alle grote bruggen vernield. Van de 1200 kilometer spoorweg was in 1954 nog 120 km in tact. Hanoi was weliswaar niet beschadigd, maar overal in de Tonkindelta waren de dorpen en steden vernietigd. Het hele ingewikkelde bevoeiingssysteem met zijn dammen, sluizen en kanalen was verwaarloosd en vervallen. Een groot deel van de bevolking van 1954 was dakloos."

Dan vertelt Henle over de 126.000 partijgangers van de Vietminh, die naar het noorden kwamen, en de 928.000 mensen uit Noord-Vietnam die naar het zuiden trokken, hoofdzakelijk katholieken.

"Gedurende de eerste jaren van de onafhankelijkheidsoorlog, 1946/47, vochten de katholieke militairen zelfs schouder aan schouder met de Vietminh tegen de Franse "bevrijdings"troepen. Later trokken ze zich echter op een wenk van hun geestelijke overste uit het conflict terug.

Toen kwamen de Fransen, die op zoek waren naar nieuwe plaatselijke troepen, op het idee dat het de Indochinese troepen beter zou staan als ze tegen de Viets zouden vechten in plaats van toe te zien. En wat ze niet bij de plaatselijke bisschoppen bereikten, dat brachten enige discrete bezoeken van maarschalk De Lattre de Tassigny en minister van Buitenlandse Zaken Bidault aan Rome tot stand. In Parijs was de katholieke MRP medeverantwoordelijk voor de regeringspolitiek. Zo gebeurde het, dat paus Pius XII in oktober 1950 in een herderlijke vermaning de kerkelijke autoriteiten van Tonkin wees op hun verantwoordelijkheid als christen ten opzichte van de westerse beschaving.

Zo werden de katholieke militanten van Tonkin voortaan tegen

de Viets in het veld gezonden. Na de overwinning van de Viets was het duidelijk, dat zij vergeldingdacties van de zijde van hun landgenoten moesten vrezen wegens het feit dat zij de kant van de "kolonialisten" hadden gekozen. Daarbij bleef het echter niet. Op vele plaatsen waren de boeren ondanks alle overwegingen niet bereid, spontaan naar het Zuiden te vluchten. De Fransen, die duidelijk de gevaren en risico's van een dergelijke uittocht voor de onbemiddelde gezinnen voorzagen, maakten er geen propaganda voor. Met de Amerikanen was het echter anders gesteld. Kardinaal Spellman van New York zette zich persoonlijk in voor het zenden van teams van missionarissen en kloosterlingen naar de Vietnamese bisdommen, om de in de war gebrachte gelovigen duidelijk te maken, welke gevaren voor lijf en ziel zij zouden lopen als ze in hun oude vaderland zouden blijven. Bovendien beloofde men de vluchtelingen in het zuiden een stuk land en buffels. Zo trokken hele dorpen achter hun zielszorgers aan naar het zuiden. Daar werden zij samengeperst in kampen en werden zij het slachtoffer van de zwarte handel en de bestuurlijke chaos. Slechts een enkeling kreeg bruikbaar land toegewezen, de meesten echter ontgonnen land in de bergstreken in het zuiden, dat men eerst met geweld van de niet-annamitische minderheden afgenomen had. De bergstammen hebben de neiging, deze overvallen op de ongewenste indringers te wreken. Verder kwamen de vluchtelingen terecht tussen de molenstenen van een kunstmatig opgevoerd conflict tussen de boeddhistische, dat wil zeggen neutralistische meerderheid van de bevolking, en de door Diem als anti-communistisch kader gebruikte katholieke activisten. Hun lot werd allesbehalve benijdenswaardig.

De katholieken waren niet de enige groep die uit Noord-Vietnam wegtrok. Burgers, die door hun vakkennis voor de Viets van nut konden zijn, vooral artsen en technici, werden gedwongen het land te verlaten. De intelligentsia had reeds eerder door haar stellingname voor de anti-koloniale zaak bloedig tol betaald. Toen de Viets in de herfst van 1954 Hanoi bezetten, schijnen ze in hun hele nieuwe republiek niet meer dan 20 ingenieurs aangetroffen te hebben. Er was één arts op 170.000 mensen.

Overal waar de oorlog nog iets heel gelaten had, vooral in de kuststrook rond Haiphong, zorgden nu de aan de Franse staven toegevoegde Amerikaanse verbindingsmissies ervoor

dat voor het vertrek van de Fransen nog alles, wat voor de Vietminh-republiek bruikbaar zou zijn, vernietigd of weggesleept werd.

Het betreft hier een politiek, die op het hoogste niveau tussen Parijs en Washington afgesproken was en waarvan Dulles de geestelijke vader was. Volgens zijn berekeningen moesten de Viets een enorme massa hongerige monden vinden, en slechts de puinhopen van de voor hun voeding, bestuur en verzorging benodigde infrastructuur. Na korte tijd zou blijken dat men van de Viets geen hulp kon verwachten. De andere landen van het oostblok, eveneens bitterarm, zouden niet kunnen helpen, en zo zou zich binnen korte tijd een atmosfeer van ontgoocheling en zelfs van wanhoop verbreiden, die de Viets van de bevolking zou isoleren en die tot hun val zou leiden. In strijd met het accord van Genève kreeg de Franse opperbevelhebber Cagny opdracht, al het materiaal van Amerikaanse herkomst te demonteren of onbruikbaar te maken. De grote kolennijnen van Honggay liet men onder water lopen, het machinepark werd vernietigd. De textielfabrieken van Nam Dinh werden door vernieling van de weefgetouwen voor 80 pct lamgelegd. In de cementfabrieken van Haiphong begroeven de arbeiders hun machines, om te voorkomen dat ze vernietigd zouden worden. Nog zeven maanden na de wapenstilstand waren de Amerikaanse verbindingstroepen bezig met het opblazen van de haveninstallaties en het slopen van de loodsen in Haiphong. Ze verwachtten dat het de Vietnamezen jaren zou kosten om de haven weer voor grote zeeschepen toegankelijk te maken.

Deze bijzonderheden geven enigszins een indruk van de toestand waarin de Vietminh in 1954 het land aantrof, en ook van de moeilijkheden waarvoor ze kwam te staan. Ze verklaren ook hoe het komt dat het land in vele opzichten op materieel gebied nog niet verder gekomen is dan in de Franse koloniale tijd. En ook waarom men thans hier de "imperialisten" -dat zijn in de eerste plaats de Amerikanen- zo openlijk wantrouwt en haat."

"De eerste tijd van de wederopbouw was verschrikkelijk moeilijk, maar nu zijn de grootste moeilijkheden overwonnen, en er zijn thans maar weinig Vietnamezen die de regering-Ho Chi Minh niet erkentelijk zijn voor haar vooruitziende blik en haar doorzettingsvermogen.

In de herfst van 1954, na het eind van de oorlog, had men in

Tonkin aan bijna alles gebrek. De industrie lag helemaal stil en de landbouw was door de verwoestingen, het verval van de waterwerken en de vlucht van een deel van de boeren zwaar getroffen. Weliswaar zonden de communistische landen hulp en beloofden ze nog meer, maar deze ondersteuning kon slechts een deel van het leed verzachten. De voornaamste inspanning moest door de uitgeputte en verarmde bevolking zelf geleverd worden.

Het nieuwe begin was nog extra moeilijk, doordat 70 jaar lang alles, iedere machine, iedere schroef, ieder potlood uit Frankrijk was gekomen; daardoor was men volledig op Franse reserveonderdelen en hun technische normen aangewezen. Onder Amerikaanse druk echter weigerde Frankrijk alle leveranties."

Vervolgens vertelt Henle hoe de regering van Noord-Vietnam de massa's dwong tot een massale inspanning, tot een "economisch Dien Bien Phu". Toen men echter in 1956 de boeren de hun toegewezen landerijen weer wilde afnemen om die tot grotere eenheden samen te voegen, kwam het tot wrijvingen en sabotage. De toestand verslechterde nog door de acties tegen mensen die in de bevrijdingsstrijd tot het einde toe aan de verkeerde kant hadden gestaan. Volgens Henle's inlichtingen zijn er 15.000 "vijanden van het volk" terechtgesteld en 100.000 "ideologisch herschoold". Begin 1957 kwam er een eind aan de extremistische koers en werd het tempo van de wederopbouw wat vertraagd. Tot 1960 was het een tijd van overgang en experimenten. Toen week men definitief af van de Chinese lijn.

Sindsdien is er grote vooruitgang geboekt in Noord-Vietnam. Het gebied, dat altijd afhankelijk was geweest van rijstaanvoer uit het Zuiden, kan sinds 1962 rijst uitvoeren. Ook op industrieel terrein is er heel wat tot stand gebracht, gedeeltelijk door hulp uit het communistische blok.

"Maar het grootste deel van de sinds 1954 geïnvesteerde middelen moesten de Noordvietnamezen uit eigen mond sparen. Het resultaat is nu reeds zeer de moeite waard, en op de toekomst geprojecteerd, opzienbarend: als enig land in Zuidoost-Azië bezit Noord-Vietnam enigermate een basis voor een moderne industriële ontwikkeling.

Het Franse protectoraat had inderdaad de economie van Indo-China ontwikkeld, maar uitsluitend voor zover het in overeenstemming was met de Franse belangen. Een industrie kwam

er slechts, als ze geen concurrent zou zijn voor de Franse uitvoer. Zo waren de aanzienlijke kali- en fosfaatvoorraaden bij Hoa Binh onbenut gebleven, om de Franse kunstmestindustrie geen concurrentie aan te doen.

De communisten zijn begonnen met een groot programma van onderzoek naar nieuwe bodemschatten, en ze zijn daarbij op vele aangename verrassingen gestoten. Zo stelden de geologen vast, dat zich onder het Thai-gebergte een reusachtige voorraad bijzonder zuiver apatiet bevindt. Hier ontstond de staalindustrie van Thai Nguyen, waarvan de eerste afdeling in 1962 op gang kwam. De kolenmijnen van Honggay werken tegenwoordig met moderne Russische apparatuur. In het verwoeste Vietri was in 1954 slechts een hele papierenmachine te vinden. Sindsdien is er een eenheid van zes grote fabrieken gevormd, een cellulosefabriek met suikerriet als grondstof, een suikerfabriek, een chemische fabriek. Drie grote waterkrachtcentrales zijn nu in bedrijf.

Noord-Vietnam bouwt thans spoorwegen en locomotieven, auto's en sleepboten, electromotoren en dieselpompen. Het exporteert kolen, kunstmest, cement, tin, chroom, papier. Het heeft een kleine, maar moderne vissersvloot, die in Polen is gebouwd. De belangrijke glasfabrieken in Haiphong werden door Oost-Duitsland geleverd. In 1955 draaiden in het hele land 16 fabrieken, thans zijn het er meer dan 800. Voor Westeuropese begrippen is het een zeer bescheiden industrie, maar voor Zuidoost-Azië is het iets unieks, een basis voor een relatief veelzijdige, snel groeiende nationale industrie. Het is nog een land van armoede gebleven, maar het is een beperkte armoede, en niet de ellende die men elders in Zuidoost-Azië en India aantreft. Hier ligt voor Aziatische maatstaven het hele accent."

Henle vertelt, dat men in Noord-Vietnam direct merkt, dat de oorlog dichtbij is. Rondom de steden ligt overal luchtafweergeschut. Bij bruggen en bij ingangen van fabrieken staan wachtposten van de militia met machinepistolen. Overal ziet men aanplakbiljetten met foto's van de strijd van de "broeders in het zuiden".

"Het communistische regime hoeft de belangstelling voor Zuid-Vietnam niet op te wekken, want voor de massa van het volk -en niet alleen voor de communisten- bestaat er maar één Vietnam, en niet de beide door de conferentie van Genève

van 1954 gescheiden staten. Het waren de gezworen vijanden van de communistische Vietminh, namelijk de aanhangers van de conservatieve Dai-Vietpartij, die in 1945/46 actief optraden tegen de door Frankrijk begonnen afscheiding van het gebied rondom Saigon, terwijl de communist Ho Chi Minh toen deze ontwikkeling nog wilde bagatelliseren ter wille van een tactische samenwerking met Frankrijk. Het afzeggen van de verkiezingen van 1956, die als voorbereiding voor de hereniging in de accoorden van Genève waren overeengekomen, ten gevolge van het verzet van het regime-Diem in Saigon, werd gevoeld als een slag tegen de eenheid van het land en niet bijvoorbeeld tegen het in het Noorden regerende communisme. Om de protesten tot zwijgen te brengen, begonnen de ambtenaren van Diem met razzia's tegen de oppositie. Tevergeefs wazen niet alleen de communisten, maar ook de nationalist van allerlei schakeringen erop, dat volgens artikel 6 en 7 van de accoorden van Genève van 1954 de bestandslijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam niet als een politieke grens gezien mocht worden, en dat de onafhankelijkheid en de eenheid van het land binnen twee jaar hersteld zouden worden. Als motief voor de acties van de politie werd opgegeven, dat de oppositie door de communisten werd geleid, of dat er op zijn minst communisten in waren binnengedrongen.

Hierdoor werden al die mensen, die niet konden instemmen met de politiek van Diem en zijn Amerikaanse beschermers en met de corruptie van het regime van Diem in het zuiden, gebrandmerkt als communist. Om zich te redden, moesten ze in vele gevallen een toevlucht zoeken bij de werkelijke communisten, want die waren al langer in de rimboe ondergedoken. Velen werden uit deze schuilplaatsen via paden door de rimboe van de hoogvlakte naar Noord-Vietnam gebracht, waar ze asiel kregen. Thans komen ze uit het noorden terug."

"De betekenis van Noord-Vietnam voor de burgeroorlog in het zuiden berust niet zozeer op de wapens en voorraden die Hanoi naar het zuidelijk front stuurt. Ook de Amerikanen weten, dat het merendeel van de wapens van de Vietcong afkomstig is uit voorraden, die deserteurs van het Zuidvietnamese leger meebrengen, of die in de strijd aan de regeringstroepen zijn ontnomen. Maar Noord-Vietnam is veeleer van grote betekenis, doordat het de mensen in het Zuiden de betekenis van nationale eenheid en sociale bevrijding door revolutie toont."

HOOFDSTUK III ZUID-VIETNAM NA 1954

De ontwikkeling in Zuid-Vietnam na 1954 is beschreven door de Fransman Philippe Devillers in The China Quarterly, nr 9 (1962). Devillers is een autoriteit op het gebied van de geschiedenis van Indo-China. Hij is katholiek en anti-communist. Aanvankelijk was hij zelfs een aanhanger van Diem. Vooral van Amerikaanse zijde wordt thans de theorie verkondigd, dat Zuid-Vietnam het slachtoffer zou zijn van een door Noord-Vietnam geplande en geleide agressie. Devillers toont in zijn artikel duidelijk de onjuistheid van deze beweringen aan:

"Gedurende vele jaren hebben duizenden Vietnamezen hun leven geofferd voor twee doelen: de eenheid en de onafhankelijkheid van Vietnam. Om deze doeleinden te bereiken brachten onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog eerst de Vietminh en later ook de anti-communistische nationalistische nationalisten alle middelen die hun ter beschikking stonden, in de strijd, zowel militair als diplomatiek. De Accorden van Genève van 1954 bevestigden de onafhankelijkheid van Vietnam op internationaal niveau. Maar, tegelijkertijd werd er een einde gemaakt aan de eenheid van het land, die gedurende vele jaren niet langer een probleem was geweest."

Dan vertelt Devillers, dat de Franse delegatie opzettelijk een termijn van twee jaar tussen beëindiging van de strijd en de vrije verkiezingen had bedongen, in de hoop dat de invloed van de Vietminh op de bevolking dan zou zijn verminderd. Onder druk van China en Moskou was de Vietminh met deze regeling accoord gegaan. Men had het volste vertrouwen, dat ook na deze twee jaar het prestige van haar leiders nog zeer groot zou zijn. De regeringen van Zuid-Vietnam en de USA weigerden de verklaring te tekenen. Aanvankelijk verklaarden de Amerikanen, zich niet tegen de uitvoering van de accorden te zullen verzetten, later werd verklaard dat Amerika niet werkloos zou toezien, als Zuid-Vietnam communistisch dreigde te worden, zelfs als dit het gevolg zou zijn van vrije verkiezingen.

Zeven jaar lang heeft Noord-Vietnam diplomatieke stappen ondernomen om te komen tot: a) herstel van de normale betrekkingen tussen de zones en b) het nakomen van het accoord van Genève over voorbereiding en houden van vrije verkie-

zingen. De regering van Zuid-Vietnam wees alle voorstellen af en weigerde mee te werken aan het houden van vrije verkiezingen. Inplaats daarvan begon de regering Diem met een grootscheepse mensenjacht op volgelingen van de Vietminh, en op andere tegenstanders van het regime. ')

"Op deze manier werd een groot aantal mensen gearresteerd en naar concentratiekampen afgevoerd - "politieke heropvoedingskampen", zoals ze verzachtend werden genoemd-, onder omstandigheden die zeker niet tot eer strekken van een land, dat beweert de menselijke persoon te respecteren.

Deze onderdrukking was in theorie alleen gericht tegen de communisten. Maar in werkelijkheid trof ze allen, en het waren er velen - democraten, socialisten, liberalen, aanhangers van religieuze secten- die moedig genoeg waren tot uitdrukking te brengen dat zij niet konden instemmen met de politieke lijn van de heersende oligarchie. (...). Dikwijls ook werden bij vergissing mensen die geen enkele politieke binding hadden, aan de terreur onderworpen."

"In 1958 werd de situatie ernstiger. Het oppakken van "dissidenten" werd veelvuldiger en beestachtiger. De vijand, mensen die ervan verdacht werden contact met de communisten of met de boeddhistische secten te hebben, kon men maar moeilijk te pakken krijgen. De gebieden, waarheen ze waren gevlucht, met hun moerassen en bossen, waren niet geschikt voor operaties van het regeringsleger. Bovendien, de manier waarop vele zuiveringsoperaties werden uitgevoerd, joeg de dorpingen tegen het regime in het harnas. Een bepaalde opvolging van handelingen werd gebruikelijk: bedreiging, omsingeling van dorpen, huiszoekingen en razzia's, arrestaties van verdachten, plundering, ondervraging soms gepaard gaande met martelingen (ook van onschuldige mensen), deportatie, en "hergroepering" van bevolkingsgroepen, die ervan werden verdacht contact te onderhouden met de opstandelingen.

Begin 1958 kwam de ontwikkeling in Zuid-Vietnam op gang. De communisten, die waren opgejaagd, begonnen terug te vechten. Verklikkers werden opgespoord en in toenemende aantallen neergeschoten. Dorpshoofden die de leiding hadden gehad bij

') Wij tekenen hierbij aan, dat de Zuidvietnamese geheime politie onder leiding stond van de broer van Diem, Ngo Diem Nhu.

het aanbrengen van opposanten, vooraanstaande mensen uit het dorp, leden van de militia die eraan hadden deelgenomen, werden dikwijls eveneens geliquideerd. De geïntimideerde dorpsbevolking weigerde te spreken. De politie en het leger van Diem zagen hun inlichtingenbronnen een voor een wegvallen. Om toch aan de gewenste inlichtingen te komen, namen ze hun toevlucht tot nog grotere beestachtigheid, in de hoop een nog grotere angst onder de dorpsbevolking teweeg te brengen dan de communisten. In het noodlottige jaar 1958 overschreden ze hierbij alle grenzen. Uit afschuw van het gedrag van Diems soldaten gingen de boeren hulp verlenen aan de communisten, en ook aan de boeddhistische secten, en ze namen zelfs met hen de wapens op. De opposanten (en deserteurs) kregen het steeds gemakkelijker bij het vinden van schuilplaatsen, ze konden opslagplaatsen en voorposten inrichten, en zelfs dorpen in vestingen veranderen volgens beproefde methoden, tenzinde ze te kunnen gebruiken als bases voor hun acties. In december 1958 veroorzaakte de dood van 20 leden van de Vietcong, die opgesloten zaten in het concentratiekamp van Phu Loi, een golf van verontwaardiging onder de guerilla's en dit kracht hen ertoe, geweld met geweld te beantwoorden. In de loop van december 1958 en januari 1959 ontstonden er overal gewapende bendes. Het werkterrein was goed voorbereid: vele dorpen vielen in hun handen en werden direct veranderd in bases."

"Onder druk van de opkomende golf van terrorisme en sabotage nam de regering van Zuid-Vietnam de beruchte wet 10/59 aan, die voorzag in "onderdrukking van sabotagedaden, van gevallen van inbreuk op de nationale veiligheid, en van aanslagen op het leven en de eigendommen van burgers". Er werden speciale militaire rechtbanken ingesteld, die slechts de doodstraf of levenslange dwangarbeid konden opleggen. Er was geen mogelijkheid tegen de vonnissen in beroep te gaan."

"Wat deden de Noordvietnamese autoriteiten onder deze treurige omstandigheden? Zij protesteerden slechts op diplomatiek niveau. De leden van het kader van de voormalige Vietminh in het Zuiden, aan wie door Noord-Vietnam een spoedige hereniging was beloofd, kregen bittere verwijten te horen over het onvermogen van Noord-Vietnam, iets tegen de dictatuur van Diem te doen. De overwegende belangen van de wereldstrategie van het communistische kamp hadden nauwelijks betekenis voor

de opgejaagde guerillastrijders in Zuid-Vietnam. Dit was de toestand, waarbij verantwoordelijke elementen van het communistische verzet in Indo-China in 1959 tot de conclusie kwamen, dat ze wel moesten handelen, of Noord-Vietnam het nu goed vond of niet. Ze konden niet langer werkloos blijven toezien, hoe hun aanhangers werden gearresteerd, in de gevangenis geworpen en gemarteld, zonder te proberen er als organisatie iets aan te doen, zonder enige leiding te geven aan het volk in de komende strijd. Noord-Vietnam gaf de voorkeur aan diplomatieke nota's, maar het zou merken dat het daarmee niet zou kunnen volstaan."

De schrijver komt tot de volgende conclusie: "HET WAS DOOR HAAR EIGEN BINNENLANDSE POLITIEK, DAT DE REGERING VAN ZUID-VIETNAM HET VERTROUWEN VERSPEELDE DAT HET IN DE VOORGAANDE JAREN HAD GEWONNEN. MEN DREEF DE WANHOPIGE BEVOLKING ALS HET WARE TOT OPSTAND."

Het besluit van de verzetsbeweging in Zuid-Vietnam om de wapens tegen het bewind van Diem op te nemen, bracht de leiding van het communisme in Vietnam in een moeilijk parket. Op het gebied van de internationale betrekkingen was Noord-Vietnam op alle belangrijke punten de Russische lijn van vreedzame coëxistentie trouw gebleven. Men was uiterst voorzichtig geweest en men had elke uitdaging, die Diem en de Amerikanen een voorwendsel zou kunnen geven, vermeden. Maar hoe kon de partij vasthouden aan de lijn van "vreedzame coëxistentie" als die in de praktijk ten gevolge had dat de politie van Diem ongestraft voort kon gaan, en de beste elementen in de partij hiervan het slachtoffer werden?

Devillers vertelt dan, dat er in de Noordvietnamese regering twee tendenties waren: één groepering wilde de onderdrukte Zuidvietnamezen te hulp komen, een andere groep was bang voor internationale complicaties. Deze verdeeldheid hield verband met de internationale meningsverschillen in de communistische wereld over vreedzame coëxistentie. Op het derde congres van de Noordvietnamese communistische partij in september 1960 legde de vertegenwoordiger van de Sowjetunie er de nadruk op, dat "vreedzame coëxistentie de enige weg is, die volledig in overeenstemming is met het einddoel van het communisme". De Chinese afgevaardigde daarentegen drong aan op strijd tegen de imperialisten. De voorzichtige (pro-Russische) stroming won het.

"In december 1960 werd in Zuid-Vietnam tenslotte het Bevrijdingsfront opgericht, geheten het Nationaal Bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam (FNL-SVN).

We weten thans niet, hoe het Bevrijdingsfront is samengesteld, maar het lijkt waarschijnlijk, dat het een afspiegeling is van de grote variëteit van politieke machten in de oppositie. Op het ogenblik is de meerderheid van de oppositie tegen Diem nog anti-communistisch. De bevolking heeft nog slechts een geringe sympathie voor het communisme."

M. J. Nelson, Toronto Star

HOOFDSTUK IV DE BEVOLKING DE DUPE

"De sympathie van de dorpsbevolking gaat vanzelfsprekend uit naar de communisten, omdat zij logisch gesproken de juiste mensen op de juiste plaats zijn. Viervijfde deel van het land is op deze wijze in hun handen en de machtige Zevende Vloot met al zijn drijvende vestingen van staal en zijn atoombommen, is niet in staat hieraan ook maar iets te veranderen." (*New Statesman*, 2-4'65)

Hoe komt het toch dat de bevolking van Zuid-Vietnam zo volledig de zijde van het Bevrijdingsfront heeft gekozen, in de strijd tegen de generaals van Saigon en hun Amerikaanse beschermers. Als men aandacht schenkt aan de agrarische politiek van de Zuidvietnamese regering sinds 1954, wordt veel verklaarbaar.

Van 1945 tot 1954 waren grote delen van het Zuidvietnamese land, buiten de steden, in handen van de Vietminh. De vroegere grootgrondbezitters waren vertrokken naar Saigon, Parijs of de Riviera. De Vietminh had het land onder de arme pachters verdeeld. Toen de Vietminh zich in 1954 volgens de accoorden van Geneve (tijdelijk) achter de bestandslijn in Noord-Vietnam moest terugtrekken, trachtte de regering te Saigon het land onder haar controle te brengen. Tegelijk met de eenheden van Diems leger kwamen ook de landlords (= grootgrondbezitters) terug, die meer dan eens de achterstallige pacht -vanaf 1945- kwamen opeisen. De normale pacht bedroeg 50 pct van de oogst. Vele boeren stonden voor de keus: sterven van de honger, of onderduiken en zich aansluiten bij het verzet tegen Diem. (Zie *U.S. News and World Report* 28-9'64)

De boeren keerden zich uit alle macht tegen de terugkeer van de landlords. Om dit verzet te breken besloot Saigon in 1956 de pacht terug te brengen tot 15 à 25 pct van de jaarlijkse oogst. (N.B. Verschillende rapporteurs bevestigen, dat in het thans door Saigon beheerste gebied deze wet nog steeds niet wordt nageleefd; de boeren moeten daar nog steeds 50 pct van de jaarlijkse oogst aan de grootgrondbezitter afstaan (*Liberation*, november 1964).)

Bovendien werden in vele gebieden de gekozen dorpsbesturen door Saigon afgezet en vervangen door regeringsgezinde ambtenaren. Vele van hen zijn in de loop der jaren door de bevolking gedood.

Toen Saigon en de USA er niet in slaagden, het platteland te "pacificeren", en de verzetsbeweging steeds meer in kracht toenam besloot men in 1961 het gehele platteland van Zuid-Vietnam te ontvolken. De dorpen zouden verwoest worden en de bevolking gedeporteerd naar 17.000 "dorpen van het nieuwe leven": dit zijn met prikkeldraad, mijnenvelden en wachtposten omgeven kampen. Met chemische middelen wilde men alle plantengroei in het gebied tussen deze kampen vernietigen. Alle Vietnamezen, die men in het tussenliggende gebied zou aantreffen, werden vogelvrij verklaard. De Amerikaanse minister van Defensie, McNamara voorspelde, dat het nu binnen 18 maanden gedaan zou zijn met het Bevrijdingsfront.

De vernietigingsactie met chemische middelen vond plaats onder de naam Ranch Hand: in 200 vluchten werd 30 000 ha rijstaanplant vergiftigd.

De Amerikaanse regering stelde aan Saigon grote bedragen ter beschikking om de in kampen ondergebrachte boeren schadeloos te stellen. Deze gelden hebben de boeren evenwel nooit bereikt. Daar ze van hun laatste bezittingen werden beroofd, verzetten de boeren zich fel tegen hun deportatie. Op 1 oktober 1962 deed Diem in de Nationale Vergadering mee, dat 7,2 miljoen Zuidvietnamezen gedeporteerd waren. Op 11 april 1963 waren het volgens Diem al 8,2 miljoen. (zie Bernard B. Fall - The Two Viet-Nam's, p.373). Deze getallen moet men vergelijken met de totale bevolking van Zuid-Vietnam: 13,5 tot 14 miljoen.

De deportaties, die werden uitgevoerd onder de veelbelovende naam Operation Sunrise, waren uitgedokterd door Engelse en Amerikaanse deskundigen. Hoewel deze experts aanvankelijk nogal optimistisch gestemd waren over het resultaat van hun ontvolkingsbeleid, bleek spoedig dat het Bevrijdingsfront zich op deze wijze niet liet uitschakelen. Sommige versterkte dorpen sloten zich bij het Bevrijdingsfront aan, andere werden veroverd, in weer andere droeg de bevolking de versterkte wapens heimelijk aan het Bevrijdingsfront over.

Zoals thans ook van Amerikaanse zijde wordt toegegeven, heerste er onder de dictatuur van Diem een ware terreur tegen grote delen van de Zuidvietnamese bevolking. Na de val van Diem (november '63) werden 6.000 à 10.000 niet-communistische politieke gevangenen vrijgelaten. Vele honderden werden echter nooit teruggevonden (Liberation, november 1964).

Het spreekt vanzelf, dat deze politiek van Diem de communisten in de gevangenschappen een goede gelegenheid bood om hun ideeën onder hun niet-communistische medegevangenen te verbreiden.

Meer dan eens hebben de USA plannen ontworpen om de Zuid-vietnamese bevolking van het Bevrijdingsfront los te weken en haar voor het regime in Saigon te winnen, maar blijkens een uitspraak in de New York Times van 28-6-64 heeft zelfs Henri Cabot Lodge, de speciale adviseur van Johnson voor Zuid-Vietnam, er thans een hard hoofd in. Toen hij na zijn ontslag als ambassadeur te Saigon uit Vietnam naar de USA terugkeerde, stelde men hem de vraag hoe er een eind aan de oorlog zou komen. Hij antwoordde toen: "De oorlog zal afgelopen zijn, doordat er geen opstandelingen van de Vietcong meer over zullen zijn. Dat wil niet zeggen dat ze dan allemaal dood zijn, maar het betekent, dat ze besloten hebben dat ze geen aanhanger van de Vietcong meer willen zijn. En waarom zullen ze geen aanhanger van de Vietcong meer willen zijn? OMDAT DAT TE GEVAARLIJK ZAL ZIJN."

Uit de Washington Daily News, 15-11-64: "Onlangs werden in deze sector 400 oproepen voor de militaire dienst verzonden. Slechts 7 jongemannen, die zodanig lichamelijk gehandicapt waren, dat ze zeker wisten dat ze afgekeurd zouden worden, kwamen opdagen. In het zuiden, in de Delta, keerde de hele bevolking zich tegen militairen, die dienstplichtigen bijeen wilden drijven. Ze sloten de vliegtuigen in en beletten dat ze opstegen. In één dorp begonnen ze te vechten, wat vele dienstplichtigen in de gelegenheid stelde te vluchten. In Phu Le waren de dienstplichtigen gewaarschuwd; slechts vijf verbijsterde jongens werden in hun kraag gepakt. (...) Van een van hen kwamen de ouders opdagen. Men moest de moeder met geweld op een afstand houden. Later kwamen er tranen en smeekbeden aan te pas. Hij wilde geen soldaat worden."

HOOFDSTUK V IS HET BEVRIJDINGSFRONT COMMUNISTISCH ?

Het Bevrijdingsfront werd op 20 december 1960 opgericht door een groot aantal nationalisten van verschillende overtuiging. Ook de Zuidvietnamese communisten maken deel uit van het Front; over de grootte van hun invloed bestaat echter verschil van mening. Het is niet onwaarschijnlijk dat naarmate de oorlog tegen de Amerikanen langer duurt, de invloed van de oorspronkelijk relatief kleine linkse groep op het Front steeds groter zal worden.

Het weekoverzicht van le Monde van 25-31 maart '65 vermeldt: "Het Front is samengesteld uit een groot aantal organisaties: het Bevrijdingsleger, de Beweging voor de Autonomie van de Hoogvlakten, de Radicaal Socialistische Partij, de Democratische Partij, verschillende organisaties van boeren, studenten, boeddhisten, caodaïsten. De Revolutionaire Volkspartij, die marxistisch georiënteerd is, is het meest actief. Zij geeft aan het Front zijn progressieve en communistische tendens, zonder dat beweerd kan worden, dat alle beslissingen door de communisten genomen worden."

Barry Zorthian van de USIA (United St. Information Agency) zegt hierover: "De boeren kregen de indruk dat wij de totalitaire kant vertegenwoordigden en niet de Vietcong." Verder zei hij over de aanhangers van het Front, dat "slechts een klein gedeelte uit doorgewinterde communisten bestond". (Life, 27-11'64).

Onlangs werd op verzoek van de Japanse premier Sato een rapport over de toestand in Vietnam opgesteld. Het weekoverzicht van le Monde (29/4-5/5'65) schrijft: "De conclusie van het onderzoek is in feite, dat de Vietcong een waardevolle gesprekspartner vormt; dat het werkelijk een nationaal front is; en dat de Amerikaanse beschuldiging als zou het Front grotendeels uit communisten bestaan, onjuist is."

Het Algemeen Handelsblad van 6-5'65 bespreekt een boek van de Australische schrijver Wilfred Burchett. Wij citeren: "Zo betoogt de schrijver dat het niet waar is dat de Vietcong (...) uitsluitend uit communisten zou bestaan. Van het begin van de strijd af trok hij ook de leden van de religieuze secten aan, die al door president Diem werden vervolgd. Burchetts bewering dat de Vietcong alle lagen van de bevolking vertegenwoordigt, heeft steun gekregen uit de niet-communistische hoek."

De Amerikanen hebben in het witboek (27-2'65) uiteengezet, dat "Zuid-Vietnam een strijd op leven en dood voert tegen een brute terreuractie, die geïnspireerd, geleid, bevoorraadt en beheerst wordt door het communistische regime van Hanoi". Uit dit citaat blijkt, dat de Amerikanen het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront vereenzelvigen met de Noordvietnamese regering.

De voormalige Franse premier Edgar Faure merkt over deze kwestie op: "De rebellie in Zuid-Vietnam is thans een opstand van het volk, die door Noord-Vietnam en China wordt ondersteund, maar die verder op zich zelf staat. De Vietcong wordt noch vanuit Hanoi, noch vanuit Peking geleid."

Le Monde gaat op 15-4'65 eveneens in op dit probleem: "Is het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront alleen maar een "agent" van de regering in Hanoi? De leiders in Saigon beweren het, terwijl toch velen van hen zulke nauwe betrekkingen met de oppositie tegen het regime-Diem hebben onderhouden, dat ze heel goed weten dat het Bevrijdingsfront uit het Zuiden stamt en van regionale oorsprong is. In de oorlog speelt Noord-Vietnam een grote rol, maar noch de geschiedenis, noch de ideologie, noch de gevoerde politiek maken het Zuidvietnamees Bevrijdingsfront tot een satelliet van het Noorden. De doelstellingen van Hanoi en die van de verzetsstrijders vallen thans gedurende de oorlog grotendeels samen, maar de strategie (van het Bevrijdingsfront, vert.) kan gewijzigd worden al naar gelang de omstandigheden, bijvoorbeeld als er onderhandelingen zouden beginnen. Het Zuidvietnamees Bevrijdingsfront is niet door Hanoi opgericht en Noord-Vietnam heeft er ook niet de stoot toe gegeven. Naar alle waarschijnlijkheid was het noorden nog niet zo ver, dat het de risico's ervan kon aanvaarden."

De NRC van 17-4'65 voegt aan het bovenstaande nog toe, dat het Bevrijdingsfront weliswaar een marxistische terminologie gebruikte (met name door de buitenlandse monopolies te veroordelen), maar dat het toch de nadruk legde op het lokale karakter van de strijd, en dat het slechts personen afkomstig uit het Zuiden tot leiders benoemde. De NRC noemt nog een aantal verschillen tussen Noord-Vietnam en het Zuidvietnamees Bevrijdingsfront (o.a. wordt door het Bevrijdingsfront geijverd voor neutraliteit, waarvan het Noorden niets wil weten). Het blad merkt op dat men niet op voorhand kan aannemen, dat een politiek programma, dat al drie jaar met de wapens wordt verdedigd, slechts een praatje voor de vaak is.

Concluderend zouden wij willen opmerken, dat de in Washington verkondigde theorie, dat Hanoi de leiding heeft van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront als onjuist moet worden bestempeld. De leiders van het Bevrijdingsfront zetelen niet in Hanoi, noch in Peking of Moskou, maar in Zuid-Vietnam, in het bevrijde deel wel te verstaan.

In de tweede plaats willen wij vaststellen, dat de naam communisme Vietcong als betiteling van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront een onverantwoorde simplificatie is. Naar de oorsprong was het Front niet communistisch, zoals o.a. is aangetoond in het artikel van Philippe Devillers (p. 16); ook naar doelstelling en optreden is het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront in de eerste plaats een nationalistische beweging, die sedert 1960 een sociale strijd voert tegen de corrupte regimes te Saigon. Het is wel waarschijnlijk, dat juist tengevolge van de Amerikaanse inmenging, die deze sociale strijd verlengde en tevens radicaliseerde, de communistische invloed aanzienlijk is toegenomen. Hoe langer de Verenigde Staten de huidige politiek van ondersteuning van de rechtse rachthebbers te Saigon voortzetten, des te groter is de kans dat Zuid-Vietnam communistisch zal zijn.

Friese Koerier, 22-3-65: "De oorlog in Vietnam is een onrechtvaardige, verkeerde, en zoals gewoonlijk, beestachtige oorlog, die wordt bedreven uit naam van het levensbesef van het Westen. Onze machtigste bondgenoot, eens redder uit onze benauwenis, zegt daar een levensbeginsel en onze landen te vertegenwoordigen en helpt onschuldige vrouwen verbranden met napalm. Zonder enig protest van de Amerikaanse bewakers van de vrijheid en de menselijkheid, worden zwangere vrouwen van hun vrucht ontdaan, mannen de ogen uitgestoken, andere mannen doorspiest en dorpen uitgemoord. Om wat? Niet omdat er daar zo hard gevochten wordt tegen het communisme, maar tegen een volksbeweging, die na meer dan 20 jaar onderdrukking en terreur is opgestaan en die nu eindelijk vrede en rust wil."

HOOFDSTUK VI NOORDVIETNAMESE AGRESSIE TEGEN ZUID-VIETNAM ?

Tot dusver hebben de Amerikanen geweigerd te erkennen, dat het conflict in Zuid-Vietnam voortvloeit uit een burgeroorlog, die in wezen een sociale revolutie is, waarbij de USA de zijde van de feodale heersers hebben gekozen. In plaats van deze werkelijkheid te erkennen, schuiven de Amerikanen het beeld van de gewapende agressie uit Noord-Vietnam naar voren: militairen zouden vanuit het Noorden het land binnengestroomd zijn en daar aangewend worden voor een door Hanoi geleide oorlog, die het bewind in Saigon zou moeten ondermijnen.

Er zijn de laatste jaren inderdaad grote aantallen personen van Noord- naar Zuid-Vietnam getrokken. In hoofdstuk I, p. 9 is gesproken over de ongeveer 100.000 strijders uit de onafhankelijkheidsoorlog tegen Frankrijk, die bij de wapenstilstand van 1954 in overeenstemming met de accoorden van Genève zich tijdelijk ten noorden van de demarcatielijn hebben teruggetrokken. Toen de beloofde verkiezingen, die binnen twee jaar een eind moesten maken aan de tijdelijke verdeling van het land, niet plaatsvonden, is een groot deel van deze mensen na verloop van tijd naar hun woonplaats teruggekeerd. Het aantal Noordvietnamezen, dat gedurende deze jaren naar Zuid-Vietnam is gekomen, is zeer gering.

Volgens de Amerikanen zouden de transporten uit Noord-Vietnam voor een groot deel plaatsvinden via de Ho-Chi-Minhweg door Laos en Cambodja.

Het Engelse Parlementslid voor de Labour Party, William Warbey, die onlangs Vietnam bezocht schrijft hierover in The Guardian van 9-2-65: "De Ho-Chi-Minhweg is door de Amerikanen altijd erg overschat, om de theorie waarin zij lange tijd zelf geloofden, te rechtvaardigen, namelijk dat Zuid-Vietnam het slachtoffer was van communistische agressie uit het noorden. (...) Deze weg doet thans dienst als verbindingslijn tussen de politieke leiders van Noord-Vietnam en die van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront. De Amerikaanse inlichtingendienst geeft nu echter toe, dat bijna alle militairen die langs deze weg gekomen zijn, Zuidvietnamezen zijn die door de "militaire hergroepering" van 1954 van hun families werden gescheiden. In feite is hun aantal militair gezien van weinig betekenis, in vergelijking met de 100.000 of meer Vietnamezen, die nimmer het zuiden hebben verlaten

en die de wapens hebben opgenomen tegen de Amerikanen en de "marionetten en verraders" uit Saigon."

Dat het aantal Noordvietnamezen, dat in het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront dienst doet, zeer gering is, blijkt ook uit een artikel van David Halberstam in de New York Times van 6-3-64. Hij schrijft: "De oorlog is grotendeels een conflict tussen Zuidvietnamezen, uitgevochten op Zuidvietnaams grondgebied. Het is nooit gebleken, dat Noordvietnamezen in het Zuiden gevangen zijn genomen."

Ook de Süddeutsche Zeitung van 1-4-65 ondergraaft de Amerikaanse stelling, dat in het zuiden grote aantallen Noordvietnamezen zouden opereren. De correspondent van het blad meldt uit Singapore: "Men weet dat in de hele oorlog tot nu toe slechts 20 Noordvietnamese staatsburgers in Zuid-Vietnam gevangen genomen zijn, waarvan de eerste in juli '64."

Door de Amerikaanse regering wordt dikwijls beweerd, dat een groot deel van de wapens, waarover het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront beschikt, van Noordvietnamese herkomst zou zijn. Men moet aannemen, dat ook dit een onjuiste voorstelling van zaken is.

William Warbey schrijft in The Guardian van 8-2-65 dat noch de Russen, noch de Chinezen de Vietnamezen van aanvalswapens hebben voorzien; dat in het Zuiden oude wapens gebruikt worden, die op de Fransen zijn veroverd, en die gedurende de vreedzame jaren van 1954 tot 1958 zijn verborgen, en nieuwe wapens die op de Amerikanen en het leger van generaal Khan zijn veroverd, en voorts lichte wapens die zelf gemaakt zijn voornamelijk uit buitgemaakt materiaal.

Het Amerikaanse weekblad The Nation van 1-3-65 zegt, dat naar schatting van het Amerikaanse Hoge Commando slechts 10 tot 20 pct van de wapens en munitie van het Bevrijdingsfront uit Noord-Vietnam afkomstig is.

Ook de Amerikaanse Inlichtingendienst (CIA) maakte in een tussentijds rapport bekend: "De guerillaoorlog in Zuid-Vietnam is nu zijn vijfde jaar ingegaan (1964) en er schijnt nog geen eind aan te komen. De Vietcong in het zuiden, die GRO-TENDEELS AFHANKELIJK IS VAN EIGEN HULPBRONNEN (...) oefent met haar aanvallen druk uit (...). De opvolgers van Diem hebben nog niet het leiderschap en de inspiratie getoond, die nodig zijn."

HOOFDSTUK VII INFILTRATIE NAAR HET NOORDEN

De Verenigde Staten maken thans veel ophef van infiltraties, georganiseerd door het regime van Noord-Vietnam, naar Zuid-Vietnam, om het bewind van Saigon te ondermijnen. Het Amerikaanse witboek van 27-2-65 spreekt van massale agressie van Noord-Vietnam tegen Zuid-Vietnam. In het voorgaande hebben wij al laten zien, dat de oorlog in Zuid-Vietnam niet het gevolg is van een door Noord-Vietnam geplande agressie tegen het bewind in Saigon, maar in wezen een sociale revolutie is van de bevolking in Zuid-Vietnam tegen een verstarde feodale bewind.

De USA maken veel ophef van de door Noord-Vietnam aan de opstandelingen gegeven hulp maar ze spreken nooit over de door Washington en Saigon georganiseerde gewapende agressie tegen Noord-Vietnam. Het is bekend, dat vanaf 1955 infiltranten uit Zuid-Vietnam naar Noord-Vietnam worden gestuurd om daar de bevolking tot opstand aan te zetten. De operaties stonden aanvankelijk onder leiding van de Amerikaanse generaal Lansdale, deskundige op het gebied van de contra-guerilla, en tevens militair adviseur van Diem. De door het Zuiden uitgezonden infiltranten hebben de Noordvietnamese bevolking echter nooit tot opstand kunnen aansporen.

Een nieuwe poging begon in 1961, toen onder Amerikaanse leiding in Zuid-Vietnam The First Operation Group werd opgericht, die de opdracht had, geheime operaties in Noord-Vietnam uit te voeren. (zie New York Times, 27-6-64). Veel opschudding verwekte een artikel in het Amerikaanse weekblad Aviation Week van 6-4-64, waarin vermeld werd, dat sedert lang aanvallen van guerillaeenheden van Zuid-Vietnam op Noord-Vietnam ondernomen werden, en dat deze activiteiten sedert de zomer van '63 sterk waren toegenomen. Geheel door Amerikaanse bewapening en gelden gesteund was een elitekorps van maar liefst 50.000 man opgeleid voor infiltraties naar Noord-Vietnam.

Deze acties tegen Noord-Vietnam zijn door Zuidvietnamese autoriteiten bevestigd. Op 22-7-64 verklaarde de opperbevelhebber van de Zuidvietnamese luchtmacht, generaal Ky, op een persconferentie, waarop hoge Amerikaanse autoriteiten aanwezig waren, dat "gevechtseenheden tenminste gedurende drie jaar Noord-Vietnam hadden geïnfiltreerd, zonder enig succes te boeken."

Hoewel het doel, de Noordvietnamese bevolking tot opstand tegen Hanoi te bewegen, niet bereikt werd, waren de infiltraties niet van onschuldige aard. Generaal Ky vermeldde, dat Zuidvietnamese commando's sedert 10-7'64 Noordvietnamese industrie- en havendoelen hadden opgeblazen. Zo was op 14-7'64 in de haven van Haiphong een draasbrug opgeblazen, waardoor een pakhuis en een Chinees vrachtschip beschadigd en 100 personen gedood of gewond werden (NRC, 24-7'64). Hans Henle, de al eerder genoemde Zuidoost-Aziëkenner (zie p. 10), schrijft in de Süddeutsche Zeitung van 6-2'65: "Zij (de Amerikanen) hebben geprobeerd, de aantrekkingskracht van Hanoi te ondermijnen op een andere manier dan door bombardementen vanuit de lucht. Een aantal Amerikaanse militairen legon met de opleiding van guerillatroepen teneinde Noord-Vietnam te vernietigen. De infiltranten vonden evenwel geen steun bij de Noordvietnamese boerenbevolking en werden opgepakt. Begin 1961 stuurde men 2.000 van deze partizanen de grensrivier Ben Hai over. Ook zij werden vernietigd. In oktober 1964 leed de laatste infiltratiepoging schipbreuk: de Amerikanen hadden geprobeerd, de bergbewoners van de hoogvlakte van Annam te mobiliseren voor hun anti-communistische strijd. Maar de Vietcong werkte deze pogingen met succes tegen. De troepen van de bergbevolking muitten en hesen de vlag van de Vietcong op hun verblijven."

De informatie over de Zuidvietnamese infiltraties in Noord-Vietnam kan men ook in tal van andere bronnen vinden. Zo beschrijft Georges Chaffard in le Monde van 7-8'64 hoe de Amerikanen al in 1957 bezig waren met het opleiden van infiltranten, dat is drie jaar voordat de opstand in het Zuiden uitbrak. Verder verwijzen we naar een artikel in het te Parijs verschijnende blad Réalités van mei '64 van de hand van I.A. Mowrer, medewerker van het NATO-blad Atlantic Community. Zie ook St. Louis Post Dispatch van 26-2'64. In het witboek van Johnson zoekt men tevergeefs naar berichten over deze Zuidvietnamese agressie tegen Noord-Vietnam

HOOFDSTUK VIII TIENDUIZEND MIJL VAN HUIS

De USA hebben altijd getracht hun aanwezigheid in Vietnam te rechtvaardigen met het argument dat zij door de Zuidvietnamese regering uitgenodigd zijn. Dit argument heeft ons niet kunnen overtuigen.

In de eerste plaats zijn de Zuidvietnamese regeringen, die de komst van steeds meer Amerikaanse troepen aanvaardden of aanmoedigden, grotendeels onder invloed van Washington tot stand gekomen. The Guardian van 22-3'65 schrijft: "Welke rol de Amerikanen ook gespeeld hebben bij het wisselen van machthebbers in Saigon, in ieder geval wierpen ze twee regeringen (...) in het naburige Laos omver, en wie durft beweren dat één van de regeringen in Saigon de steun van het volk geniet?" Het Amerikaanse weekblad The Nation van 18-1'65 schrijft in een redactioneel artikel: "Hoe komt in het onzalige oord Zuid-Vietnam een regering aan de macht? (...) Dat zal onze Geheime Dienst niet veel moeite kosten; de CIA heeft een indrukwekkende staat van dienst bij het omverwerpen, in het zadel helpen en opnieuw aan de macht brengen van regeringen. De CIA kan in Zuid-Vietnam een regering op maat leveren, in overeenstemming met welke wens van president Johnson ook."

In de tweede plaats willen we wijzen op een ingezonden stuk van Quincy Wright, oud-hoogleraar in het internationale recht aan de universiteit van Chicago, in de New York Times van 31-1'65: "Noch het Handvest (van de Verenigde Naties), noch het gangbare internationale recht geven enig recht tot ingrijpen in een burgeroorlog, hetzij op verzoek van de erkende regering, hetzij op verzoek van de opstandelingen. Het recht op zelfbeschikking en onafhankelijkheid geeft staten het voorrecht hun regeringssysteem of economische structuur te veranderen, zelfs door middel van een gewelddadige revolutie, zoals wij (= de USA) in 1776 en in 1823 nog hebben verklaard."

Tenslotte wijzen wij erop, dat de aanwezigheid van Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam in strijd is met de wens van de overgrote meerderheid van de bevolking van Zuid-Vietnam. Op dit punt lopen de opvattingen van de leiders van het Bevrijdingsfront en die van de boeddhisten niet uiteen. Vanuit Saigon schrijft Max Clos in le Figaro Littéraire van 3-3'65: "Een ding is althans zeker: de fictie dat de Amerikaanse

strijdkrachten gekomen zijn op verzoek van een volk dat tegen het communisme vecht, kan men nu niet langer staande houden." Of, om met het Amerikaanse weekblad The Nation van 1-3'65 te spreken: "Zelfs de vechtersbazen (war hawks) geven toe, dat 70 of 80 pct van de bevolking tegen ons is."

De Zuidvietnamese bevolking heeft nimmer de gelegenheid gekregen, zich vrijelijk over de regeringspolitiek uit te spreken. De autoriteit inzake Vietnam, Bernard B. Fall, hoogleraar in de internationale betrekkingen aan de Howard University in de USA schrijft hierover in The Nation van 5-4'65: Nadat het bewind van Diem gedurende acht jaar de verkiezingen op grove wijze vervalst had, beloofde de militaire junta "eerlijke" dorpsverkiezingen in de door de junta beheerste gebieden van Zuid-Vietnam, te houden op 21 maart 1965. Een kort communiqué, eind februari 1965 door Saigon uitgevaardigd, bracht het bericht dat de beloofde dorpsverkiezingen uitgesteld waren. Blijkbaar mogen de Vietnamese dorpingen wel sterven voor de Vrijheid, als zij daarbij het woord Democratie maar niet in de mond nemen." 1)

Gedurende lange tijd verkondigden de Amerikanen dat zij in Vietnam waren om de vrijheid en de democratie te verdedigen. De doer de USA in het zadel geholpen Diem moest een waarborg zijn voor hun "Free Vietnam". Sedert Diem ook door de Amerikaanse regering als tiran ontmaskerd is, durft men met net praatje over de verdediging van de vrijheid en de democratie nauwelijks meer aan te komen.

Hansom Baldwin, de militaire medewerker van de New York Times, had hierover onlangs een vraaggesprek met de speciale adviseur van Johnson, Henri Cabot Lodge. Op Baldwins vraag of democratie in een land als Vietnam ooit mogelijk zou zijn

1) Hoewel thans algemeen wordt erkend, dat de verkiezingen onder het bewind-Diem vervalst waren, meende minister Luns in de Tweede Kamer d.d. 18-5'65 met de volgende waarheden aan te moeten komen: "De regering Ngo Dinh Diem was in 1955 gevormd na een referendum, waarbij de bevolking zich in grote meerderheid uitsprak voor (...) een republiek onder president N.D. Diem. (...) President Diem's positie werd bevestigd bij de verkiezingen in 1956 en die in 1961, bij welke laatste hij 88 pct. van de uitgebrachte stemmen behaalde."

antwoorde Lodge: " Ik geloof van niet -althans niet zoals wij die kennen- hoewel er wél enige verandering in Vietnam verwacht kan worden, als de onafhankelijkheid maar eenmaal verzekerd is. Wij zijn daar niet om de democratie te propageren, maar om de Vietnamezen te helpen hun onafhankelijkheid te voltooien en te handhaven." (New York Times, 2-3'65) Dat is duidelijk; het gaat niet meer om het redden van de democratie. Nu gaat het nog om de onafhankelijkheid van het land. of is dit ook maar een smoesje ?

In hetzelfde interview met Lodge lezen we verder:

B. Als er een nieuwe regering in Vietnam komt, is de uitnodiging, gingsomvredroepen te leggen dan vervallen?

L. Dat hoeft helemaal niet. Dit land is niet alleen voor de Vietnamezen van belang, het is ook erg belangrijk voor de USA en ik geloof niet dat we onze betrekkingen met Vietnam moeten laten ahangen van een slimmigheidje in Saigon.

B. Betekent dit, dat we beslist in Vietnam moeten blijven, of we daartoe uitgenodigd zijn of niet ?

L. Dat zou best kunnen. Als het voor de USA een levensbelang is dit gebied, aan de communisten te onthouden, dan zijn we zeker gerechtigd, een verzoek om te vertrekken te negeren. Zo'n verzoek zou het gevolg zijn van een communistische staatsgreep door ondermijnende activiteiten (...).

B. Onlangs zijn hier vragen opgeworpen over de wettelijke aspecten van ons optreden in Vietnam. Op welke wijze rechtvaardigen wij ons, in het licht van het internationale recht ?

L. Voor mij is dat wel het minst belangrijke.

Wij stellen nu deze vraag: Hoe durft de heer Lodge te praten over de verdediging van de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam, als hij tegelijkertijd het land het recht ontzegt, om eventueel de aanwezigheid van buitenlandse troepen af te wijzen.

Maar daar gaat het ook helemaal niet om. Het laatste antwoord van Lodge geeft wel zeer duidelijk aan, dat de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam op geen enkele manier gerechtvaardigd kan worden.

In werkelijkheid spelen de belangen van de Vietnamese bevolking geen enkele rol in de buitenlandse politiek van de USA. Het is de USA er alleen maar om te doen, haar keten van militaire bases rond China in stand te houden.

HOOFDSTUK IX VOORLICHTING OVER VIETNAM

De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, U Thant, verklaarde in februari 1965: "Als het grote Amerikaanse volk de werkelijkheid en de achtergrond van de ontwikkelingen in Zuid-Vietnam maar kende, dan ben ik er zeker van dat het volk het met mij eens zou zijn, dat verder bloedvergieten geen zin heeft (...). Zoals U weet is ten tijde van oorlog en vijandelijkheden de waarheid het eerste slachtoffer."

Inderdaad, in tijd van oorlog wordt door de strijdende partijen de voorlichting over de werkelijke toestand geweld aangedaan en vervangen door eenzijdige berichtgeving, die dienst doet als propaganda voor het eigen front. Wij moeten tot onze spijt constateren, dat nog steeds een gedeelte van de Nederlandse pers Amerikaanse berichten over Vietnam overneemt, zonder voldoende rekening te houden met de boven aangehaalde waarschuwing van U Thant.

Over de Amerikaanse berichtgeving zegt de New York Times van 29-7-64: "Tot nu toe heeft het negatieve voorlichtingsbeleid van de Amerikaanse regering -een beleid dat nieuws achterhoudt en verdraait- zowel de doelstellingen als het verloop van de oorlog verhuld. Het publiek werd door zegslieden van de regering niet alleen onjuist ingelicht, maar onaangename berichten werden achtergehouden en de waarheid werd geweld aangedaan."

Op 24-4-65 beschuldigde de New York Times de Amerikaanse regering opnieuw van "het opzettelijk verdraaien, verduisteren, zever of achterhouden van feiten, terwille van de propaganda". In hetzelfde artikel wordt voorts vermeld dat George Beebe, voorzitter van The Associated Press Managing Editors Association kort tevoren verklaard had, dat het Amerikaanse publiek "noch het volledige verhaal, noch de werkelijkheid" van de Vietnamese oorlog te horen krijgt. Beebe wees op het feit, dat de Amerikaanse Voorlichtingsdienst (USIA) nu alle voorlichting -ook de militaire- over Vietnam organiseert, en dat deze dienst regels heeft opgesteld, hoe luchtaanval- len in de pers dienen te komen, regels voor het toelaten van journalisten tot vliegvelden, en nog een aantal andere beperkende bepalingen.

Niet alleen probeert de regering van de USA een vals beeld van de werkelijkheid te geven, zij tracht ook die verslaggevers uit Vietnam te weren, die berichten over Vietnam

doorgeven, die de regering minder welgevallig zijn. Zo vertelde de winnaar van de Pulitzerprijs David Halberstam, dat, toen hij correspondent van de New York Times in Saigon was, zijn chef Sulzberger een beleefdheidsbezoek aan het Witte Huis bracht, waar hem onverbloemd werd meegedeeld, dat hij Halberstam uit Vietnam moest terugroepen. Kennedy was van mening, dat Halberstam te zeer bij de zaak betrokken was ("too involved").

Twee correspondenten van Times Magazine werden eind 1963 gedwongen, ontslag te vragen nadat de redactie geweigerd had hun verslag uit Saigon op te nemen. In plaats van hun artikel verscheen er een zeer optimistisch stuk en werd er elders in het blad een aanval gedaan op de Amerikaanse journalisten in Saigon.

In twee recent verschenen Amerikaanse boeken van de hand van voormalige correspondenten in Saigon¹⁾ wordt duidelijk uiteengezet hoe keer op keer in de officiële rapporten over Vietnam de door de Amerikanen gewenste toestand wordt weergegeven als de werkelijke toestand. Er worden gevallen genoemd van journalisten die, omdat ze meer vertrouwen stellen in hun eigen oren en ogen dan in de officiële voorlichting, de mond wordt gesnoerd door ze te intimideren, door ze voor te liegen, en door hun werkgevers onder zware druk te zetten. Onlangs verklaarde generaal Harold K. Johnson, stafchef van het Amerikaanse leger, na een bezoek van een week aan het front, dat "de mogelijkheid om een militaire censuur of iets dergelijks op te leggen aan de correspondenten in Vietnam" onderwerp van bespreking had uitgemaakt.

Het grote gevaar van een onjuiste voorlichting wordt in een redactioneel artikel van The Guardian van 22-3-65 uiteengezet. Na een aantal feiten vermeld te hebben die de Amerikaanse regering liever niet aan de grote klok hangt, merkt het blad op: "Het naar voren brengen van deze zaken mag onvriendelijk lijken, maar president Johnson, McNamara en Rusk geven voortdurend de indruk, DAT ZIJ IN HUN EIGEN PROPAGANDA GELOVEN."

Naar onze mening zou het van groot belang zijn, indien er meer verslaggevers en correspondenten uit West-Europa

¹⁾ The Making of a Quagmire, van David Halberstam, en The New Face of War, van Malcolm W. Browne.

poolshoogte zouden gaan nemen in de twee Vietnams. De voorlichting zou dan minder afhankelijk worden van informatie, die door de bij het conflict betrokken partijen wordt verstrekt. De berichtgeving in Nederland zou o.i. ook zeer gegaapt zijn door het zenden van enkele permanente correspondenten.

Veel westelijke waarnemers in Vietnam vervallen echter in een aantal fouten, die treffend zijn weergegeven door Hoang Van Chi, de in 1955 uit Noord-Vietnam gevluchte auteur van het boek From Colonialism to Communism, Case History of North Vietnam. Hij schrijft:

"De contacten van westelijke waarnemers met de Vietnamezen beperken zich tot persoonlijke relaties met de bovenlaag, die in de steden woont en vreemde talen spreekt. Daardoor hebben zij vaak niet ingezien, hoe ernstig de onrechtvaardigheid is die alom op het Vietnamese platteland heerst. De westelijke waarnemers waren geneigd te denken dat een paar veranderingen van boven af voldoende zouden zijn om de toestand te verbeteren. Ze realiseerden zich niet dat het onmogelijk is dat de heersende klasse hervormingen werkelijk zal ondersteunen en uitvoeren, als deze in strijd zijn met hun belangen. Doordat de revolutionaire periodes te ver achter hen liggen, kunnen de westelijke waarnemers niet meer inzien dat een revolutie voor andere volken een noodzaak kan zijn. Zij weten niet dat de gevangenen in Vietnam al bijna een eeuw constant vol zitten met revolutionairen juist vanwege deze noodzaak."

Een uitspraak van John F. Kennedy uit 1954, dus uit de tijd, dat de USA zelf nog niet zo zeer partij waren in de oorlog in Vietnam. Kennedy was toen nog senator:
 "Mijnheer de President, de tijd is gekomen om het Amerikaanse volk openlijk de waarheid over Indo-China te vertellen. Om eerlijk te zijn geloof ik, dat geen enkel be drag aan Amerikaanse militaire steun aan Indo-China een vijand kan verslaan, die overal is; en die de sympathie en de bedekte steun van de bevolking geniet."

HOOFDSTUK X HET AMERIKAANSE WITBOEK

Op 27 februari hebben de USA een witboek gepubliceerd over de "Noordvietnamese agressie tegen Zuid-Vietnam", teneinde de recente uitbreiding van hun militaire acties tegen Noord-Vietnam te rechtvaardigen. Het witboek verklaart: "Door de jaren heen hebben de onweerlegbare bewijzen zich opgestapeld, dat Hanoi een uitgebreid programma heeft om zijn strijdkrachten in het Zuiden te voorzien van wapens, munitie en andere voorraden."

Dat de Noordvietnamese regering de guerillastrijders in Zuid-Vietnam steunt is evenmin een geheim als dat de Verenigde Staten het bewind in Saigon steunen. Maar het is opvallend dat het Amerikaanse witboek juist aantoon t H O E G E R I N G D E N O O R D V I E T N A M E S E S T E U N A A N H E T Z U I D E N I S .

De Amerikanen noemen de aantallen Noordvietnamese infiltranten -welke aantallen gebaseerd zijn "op informatie uit tenminste twee onafhankelijke bronnen". Nergens in het witboek kan men vinden hoeveel infiltranten uit het noorden werkelijk gevangen genomen zijn. Als men de tekst en de bijlagen nauwkeurig leest, vindt men de namen van slechts zes Noordvietnamese infiltranten.

Paragraaf B van deel I van het witboek vermeldt "enkele individuele gevallen van Noordvietnamese soldaten, die door het regime van Hanoi naar Zuid-Vietnam gezonden zijn". Het witboek voegt hieraan toe, dat deze gevallen slechts ter illustratie vermeld zijn (1). Maar alle negen met name genoemde "infiltranten" blijken nota bene Zuidvietnamezen te zijn. Paragraaf C van hetzelfde deel gaat over "infiltratie van in Noord-Vietnam geboren militair personeel" en noemt vijf infiltranten met name; een van hen blijkt eveneens in het Zuiden geboren te zijn.

In bijlage C wordt de levensgeschiedenis van negen andere infiltranten genoemd. Het rapport geeft niet aan, wie van hen oorspronkelijk uit het zuiden komen, maar vermeldt slechts de namen van de provincies waar zij geboren zijn. Als de lezer de moeite neemt na te gaan waar deze provincies liggen, dan komt hij tot de conclusie dat slechts twee van de negen "infiltranten" in het Noorden geboren zijn.

Al met al komt het witboek niet verder dan het noemen van de namen van zes infiltranten uit Noord-Vietnam. Dit aantal moet men zien in verhouding tot de 81.000 opstandelingen, die volgens de Amerikaanse minister van Defensie, McNamara

sedert het begin van de oorlog in Zuid-Vietnam gevangen genomen zijn (zie le Monde van 28-4-65). Het is toch wel bevreemdend, dat het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken in een officieel rapport, dat ten doel heeft de Noordvietnamese agressie aan te tonen, niet in staat is na vijf jaar oorlogvoeren meer gevallen van infiltratie met name te noemen. Is het niet aanmatigend, dat het Amerikaanse witboek zonder controlebare bewijzen, het aantal bevestigde gevallen van infiltratie op 20.000 durft te stellen?

Voorts tracht het witboek de indruk te wekken, dat Noord-vietnamese en Chinese wapens Zuid-Vietnam binnenstromen. Als men het witboek echter nauwkeurig bestudeert, komt men tot een tegenovergestelde conclusie.

De meer dan eens door le Monde geciteerde en geprezen Amerikaanse publicist I.F. Stone heeft een nauwkeurige studie gemaakt van de statistieken die het witboek vermeldt, en hij heeft deze gegevens aangevuld met door het Pentagon aan hem verstrekte informatie. In drie jaar, aldus Stone in zijn weekblad (I.F. Stone's Weekly) van 8-3-65, heeft het Bevrijdingsleger 12.300 wapens meer buitgemaakt dan verloren. De USA hebben aan de internationale controlecommissie (Canada, India en Polen) meegedeeld, dat zij in 10 maanden 179 wapens van communistische makelij buitgemaakt hadden. Volgens de door het Pentagon aan Stone verstrekte gegevens, worden er in een periode van 18 maanden ongeveer 7.500 wapens op de tegenstander veroverd. Dit betekent, dat 2,5 pct van de buitgemaakte wapens van communistische makelij is. Volgens Stone kunnen de USA nimmer bewijzen, dat Haroi deze wapens geleverd heeft. Er is immers een bloeiende internationale wapenhandel: een vrije handel in tweedehands wapentuig. Stone geeft aan, dat men bijvoorbeeld alle soorten Russische, Tsjechische en Chinese wapens kan kopen op slechts enkele kilometers van het Pentagon, namelijk bij de firma INTERARMCO Ltd., 7 Princestreet, Alexandria, Virginia. Interarmco kan meer communistische wapens leveren dan de USA in 18 maanden op de Vietnamese slagvelden hebben kunnen buitmaken. Het Amerikaanse witboek toont overduidelijk aan, dat de steun van de communistische landen aan het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront in geen enkele verhouding staat tot de hulp die de USA aan de militaire dictatuur in Saigon verstrekken.

HOOFDSTUK XI DE ESCALATION

Na 1954 schonk de internationale pers gedurende vele jaren betrekkelijk weinig aandacht aan Zuid-Vietnam, noch aan de terreur van Diem, noch aan de ontwikkeling van de sociale revolutie. Vooral in de Amerikaanse pers verschenen voortdurend optimistische berichten over de vooruitgang, die in Free Vietnam geboekt zou zijn. Doordat in het westen geen objectieve voorlichting over de werkelijke stand van zaken in Zuid-Vietnam gegeven werd, kon Diem zijn -voor de belangen van de USA nadelige- praktijken lange tijd voortzetten. In de loop van 1963 werd het binnenlands verzet tegen Diem zo massaal, dat de Amerikaanse regering besloot hem te laten vallen. Sinds zijn afzetting in november '63 is de positie van de USA en van de regering in Saigon verder verzwakt. In de eerste plaats werden de projecten om het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront militair terug te dringen, een mislukking: de militaire invloed van het Front nam eerder toe dan af. In de tweede plaats probeerden de USA weer vat op de bevolking te krijgen. In het algemeen kan men zeggen dat deze pogingen op niets zijn uitgelopen. Voorts nam de verdeeldheid onder de bevolking in de door Saigon beheerste steden eerder toe dan af.

De pogingen om een regering in Saigon in het zadel te helpen, die de verschillende bevolkingsgroepen in de steden zou verenigen in de strijd tegen het Bevrijdingsfront, leden keer op keer schipbreuk. Bovendien zagen de Amerikanen de neutralistische en pacifistische stromingen in Saigon in kracht toenemen, vooral in boeddhistische kringen. Men ging zelfs vrezen, dat deze stromingen invloed zouden krijgen op de regering in Saigon. Johnson begon in te zien, dat hij in Zuid-Vietnam zijn "Duinkerken" zou vinden. De Amerikanen begonnen uit te zien naar nieuwe middelen om hun positie te versterken.

Sinds de Haagse NAVO-conferentie (12-14 mei 1964) stellen de USA pogingen in het werk, internationale steun voor hun Vietnampolitiek te verwerven. Henri Cabot Lodge reisde, na het beëindigen van zijn ambassadeurschap in Saigon, de wereld af, om aan een 23-tal landen niet-militaire hulp voor Zuid-Vietnam te vragen. Slechts enkele landen zegden enige bijstand toe (o.a. Japan, Korea en Formosa); in feite is de missie-Cabot Lodge evenwel mislukt. Weinig landen voelden

ervoor, zich in het Zuidvietnamese wespennest te steken. Tevens zochten de USA heil in nieuwe militaire projecten. Van adviseur werd Amerika initiatiefnemer in de acties tegen het Bevrijdingsfront. De uitspraken van leidinggevende Amerikanen werd steeds agressiever van toon en inhoud.

Voorts begon men met de voorbereiding van projecten tegen Noord-Vietnam en zelfs tegen China. De incidenten in de Golf van Tonkin (2 en 4 augustus '64) werden als aanleiding gebruikt om de reeds lang gereedgemaakte plannen om de strijd naer het Noorden uit te breiden uit te voeren. De door de USA gegeven lezing van de incidenten in de Golf van Tonkin werd van verschillende zijden gekritiseerd en deze moest dientengevolge enkele malen herzien worden (zie o.a. Die Zeit 14-8-64, The Guardian 4-8-64, de NRC 18-8-64). De massale inschakeling van pers, radio en t.v. in de USA had ten doel de publieke opinie voor te bereiden op verdere acties tegen Noord-Vietnam en op uitbreiding van de oorlog in Zuid-Vietnam.

Zoals men weet is de escalation (= het planmatig opvoeren van de oorlog -in intensiteit en middelen) begin februari 1955 een nieuwe fase ingegaan. De USA begonnen Noord-Vietnam systematisch te bombarderen: aanvankelijk sprak de Amerikaanse regering van vergeldingsacties (als "antwoord" op aanvallen van het Bevrijdingsfront), later kon men deze term niet langer handhaven, en sprak men van strategische bombardementen. Johnson is in feite bezig de door Goldwater uitgestippelde buitenlandse politiek uit te voeren: hij is hierom meer dan eens door Goldwater geprezen.

Door de toenemende internationale druk en door de langzaam groeiende nationale verontrusting heeft Johnson op 7 april 1955 in zijn rede voor de universiteit van Baltimore het voorstel gedaan om tot "onvoorwaardelijke onderhandelingen" te komen. In feite echter stelde de Amerikaanse president wel degelijk twee voorwaarden: het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zou niet mogen optreden als onderhandelingspartner, en de tweedeling van Vietnam zou gehandhaafd moeten blijven.

De Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken George Ball bevestigde op 11-4-65 in een toespraak voor de Amerikaanse televisie, dat de USA niet bereid zouden zijn, met een groep in onderhandeling te treden, als het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront daarvan deel zouden uitmaken. (The Guardian, 12-4-65)

HOOFDSTUK XII AMERIKA'S MILITAIRE PLANNEN

Wat zijn de militaire-plannenmakers van de USA, zo vragen wij; verder nog van plan? De militaire medewerker van de New York Times, Hanson Baldwin, die nauwe contacten met het Pentagon onderhoudt, schrijft: "We zullen ons jarenlang in Zuid-Vietnam zelf moeten inspannen om de Vietcong voldoende terug te dringen. (...) Men kan niet precies zeggen hoeveel Amerikaanse soldaten nodig zullen zijn. (...) Met inbegrip van de luchtmacht, de marine en de ondersteuningseenheden zullen wellicht 200.000 tot 1.000.000 Amerikanen in Vietnam moeten vechten." (New York Times Magazine, 21-2-65) Generaal-majoor Max S. Johnson, tot voor kort hoofd van de Amerikaanse hogere krijgsschool, deelde na een bezoek aan Saigon mee, dat de militairen daar thans denken in termen van "een oorlog van 12 tot 20 jaar". (U.S. News and World Report, 9-11-64)

Stelt U zich dit eens voor: voortzetting van de oorlog op grotere schaal tot 1976 à 1984. De Zuidvietnamese bevolking, die al sedert 1941 onder de gevolgen van oorlogvoering te lijden heeft, zal de Amerikaanse "beschermers" wel bijzonder dankbaar zijn.

The Nation van 1-3-65 schildert Amerika's toekomstige positie als volgt af: "Achter de stromannen van Saigon zullen wij voor onbepaalde tijd de werkelijke regeerders zijn. We zullen een koloniale mogendheid zijn in de eeuw van het anti-kolonialisme, blanke regeerders temidden van Aziaten."

Maar de plannen van de USA reiken nog verder: Generaal John Lavall verklaarde op 23-2-65 achter gesloten deuren, voor een commissie uit het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden: "De Verenigde Staten hebben reeds plannen voorbereid om militaire en industriële doelen, met inbegrip van atoomcentra, in China te vernietigen." (le Monde 27-4-65)

De USA overwegen thans ook het gebruik van atoomwapens in de Zuidvietnamese oorlog. Er is een historische parallel: ook in 1954 werd het gebruik van atoombommen tegen Vietnam overwogen (zie p. 3). De Amerikaanse minister van Defensie heeft onlangs verklaard "dat men onder de huidige omstandigheden niet overweegt, tactische atoomwapens te gebruiken, en dat het geen zin heeft te veronderstellen dat deze wapens eens gebruikt zullen worden (le Monde 28-4-65).

Zegslieden die in nauw contact staan met president Johnson hebben echter verklaard, dat "de projecten die men in studie heeft, zich ook uitstrekken tot het inzetten van Amerikaanse gevechtseenheden, tot het opvoeren van de bombardementen op Noord-Vietnam en zelfs tot het kiezen van mogelijke doelen die met atoomwapens bestookt zouden worden". (I.F. Stone's Weekly, 22-3'65).

Ook senator Russel Long verklaarde, dat "zelfs het vooruitzicht van een atoomoorlog Amerika er niet toe zou brengen zich uit Azie terug te trekken". (le Monde, 23-4'65)

U Thant voelde zich verplicht, de Amerikanen te waarschuwen, geen atoombommen te gebruiken tegen Vietnam of China. Hij verklaarde: "Een dergelijke actie zal alom haat en bittere kritiek uitlokken, in het bijzonder in kringen die zich tot nu toe niet hebben laten horen en die nog niet duidelijk hun houding hebben bepaald ten opzichte van Zuidoost-Azie. Toen in 1945 atoombommen op de Japanse steden Hirosjima en Nagasaki werden geworpen, had men in vele delen van Azie algemeen het idee, dat deze dodelijke wapens op Japanse steden werden gegooid, omdat de Japanners niet-blank zijn." (Liberation, september 1964)

In een grote advertentie in de New York Times van 13-5'65 roept een 800-tal Amerikaanse geleerden de regering op onmiddellijk een eind te maken aan de oorlog in Vietnam en openlijk te verklaren geen kernwapens te zullen gebruiken.

Met het bovenstaande menen wij aangetoond te hebben, tot welke gevaarlijke consequenties de Amerikaanse politiek van gewapende interventie in een beperkt binnenlands conflict kan leiden.

- 43 -

HOOFDSTUK XIII NEDERLAND EN DE POLITEKE PARTIJEN

De regering-Marijnen heeft zich inzake de kwestie-Vietnam altijd achter het Amerikaanse standpunt geschaard. Deze getrouwheid-tot-in-de-dood bleek toen zij na de vergeldingsaanvallen op Noord-Vietnam (8-2'65) verklaarde: "Bij de Nederlandse regering bestaat begrip voor het streven van de regering der VS om Zuid-Vietnam in staat te stellen zijn nationale integriteit te handhaven".

Wat de regering-Marijnen precies onder nationale integriteit verstond, is nooit duidelijk geworden. De Nederlandse vertegenwoordiger in een van de VN-commissies, Polderman, heeft de houding van de USA in Vietnam verdedigd.: "Mijn regering houdt vast aan art. 51 van het Handvest" zo zei hij, "waarin het recht is vervat van individuele en collectieve verdediging tegen een gewapende aanval. Helaas heeft het volk van Zuid-Vietnam alle redenen om van dit recht gebruik te willen maken." (Algemeen Handelsblad 8-4'65)

Gezien de ernst van de situatie in Vietnam mocht verwacht worden dat het standpunt van de nieuwe regeringsploeg inzake Vietnam in de regeringsverklaring van 27 april 1965 vervat zou zijn. De oplettende luisteraar en lezer heeft hiervan niets kunnen vinden. Heeft de PvdA ook hier aan de ARP en de KVP toegegeven.

De regering-Cals heeft zich voor het eerst op de zitting van de NAVO-ministerraad te Londen (11 en 12 mei 1965) uitgesproken over het Nederlandse standpunt met betrekking tot Vietnam. Le Monde van 13-5'65 meldt, dat de Amerikaanse politiek inzake Vietnam niet alleen door Frankrijk veroordeeld werd, maar dat ook de delegaties van Italië, Denemarken en Noorwegen zich gereserveerd betoonden. De NRC van 13-5'65 deelt mee, dat Nederland vanzelfsprekend zijn instemming betuigde met de door minister Rusk verdedigde Amerikaanse politiek. Het is duidelijk, dat de vervanging van CHU en VVD door de PvdA het Nederlandse standpunt t.a.v. de Amerikaanse politiek niet beïnvloed heeft.

De confessionele partijen hebben zich nimmer uitgelaten over de smerige oorlog van McNamara. De vraag is, of men wel een uitspraak in dezen van de Nederlandse confessionele partijen mag verwachten. Hun onderlinge tegenstelling draagt een nationaal karakter. Het is bedroevend dat het oorspronkelijke calvinistische trekje: opstandigheid op grond van gewetens-

nood, desnoods tegen de overheid, uit de confessionele partijen verdwenen is en dat deze opstandigheid zich tot kriekloze volgzzaamheid heeft verdicht.

De buitenlandse politiek is in liberale kring niet de sterkste zijde. Zelfs verontrusting over de toestand kan er bij de VVI niet af. Dat de CPN zich sterk betrokken voelt bij de kwestie-Vietnam, is begrijpelijk.

De Partij van de Arbeid tenslotte heeft op 8 april 1965 een verklaring gepubliceerd, waarin zij zegt kennis genomen te hebben van de verklaring van president Johnson, dat de USA bereid zijn zonder voorwaarden te onderhandelen over een oplossing van het gewapende conflict in Vietnam. Het partijbestuur doet een ernstig beroep op de communistische wederpartij zich even onvoorwaardelijk tot overleg bereid te verklaren. De PvdA heeft het loze aanbod van president Johnson betreffende zogenaamde onvoorwaardelijke onderhandelingen, zonder deze kritisch bestudeerd te hebben, ondersteund. De PvdA heeft zich nimmer in afkeurende zin uitgesproken over het Amerikaanse optreden.

De PSP heeft zich voor het eerst in februari 1965 uitgesproken over de kwestie-Vietnam. Zij veroordeelde daarin het militaire avontuur en sprak zich uit voor vrije verkiezingen in heel Vietnam, zoals vastgelegd in de accoorden van Genève van 1954. Voorts bepleitte zij neutralisering van dit gebied. De PSP heeft een aantal protestbijeenkomsten gehouden en meegewerkt aan protestdemonstraties.

De regering en de vijf grote partijen in Nederland volharden in de mythe dat het conflict in Zuid-Vietnam het gevolg is van communistische agressie, geleid en gestimuleerd vanuit Peking. Nederlands kijk op sociale revoluties is nooit helder geweest, zoals uit onze eigen koloniale geschiedenis gebleken is.

De interpellatie-Slotemaker de Bruine (PSP) op 18 mei 1965 tracht de regering en de vijf grote partijen tot een vrijwel eensluidend standpunt. Een beoordeling die uniek is in haar starheid en verblindheid. Wat te denken van een minister, die de buitenlandse politiek van Nederland behartigt, die ijskoud beweert: "President Diem's positie werd bevestigd bij de verkiezingen in 1956 en die in 1961, bij welke laatste hij 88 pct van de uitgebrachte stemmen behaalde." Wat te

denken van een minister van Buitenlandse Zaken, die de dictatuur van Diem en diens opvolgers verdedigt met de woorden: "Overigens zijn de Verenigde Staten, die in het kader van de(ze) bescherming van de vrije wereld (...) een grote last op zich genomen hebben, in Zuid-Vietnam aanwezig op verzoek van de wettige regering van dat land." De heer Luns beweert, de Tweede Kamer slikt.

Er is wel eens gezegd dat de Tweede Kamer voor een groot deel uit specialisten bestaat. Wij betwijfelen dat bepaald met betrekking tot de leden, die zich met Buitenlandse Zaken bezighouden. Broederlijk en dus tevens vereend stonden de grote vijf op 18 mei 1965 achter de motie-Ruygers, die de politieke realiteit in Vietnam weergaloos vertekent. In de preambule leest men: "(De Kamer...) van mening, dat de voornaamste oorzaak van de toegenomen spanningen ligt in de houding van Peking-China en dat de Verenigde Staten in hun uiteindelijke doelstelling: een dam op te werpen tegen het opdringen van communistisch China in Azië, recht hebben op begrip en steun van hun bondgenoten in de NAVO (...)" Niet alleen de regering gaat aan de feiten voorbij, ook de "specialisten" van de grote vijf. Nu ziet men waarin een klein land groot kan zijn: in politieke blindheid en slaafse volgzzaamheid. Wij tarten de heren Ruygers, Mommersteeg, Geelkerken, Bos en mevr. Stoffels-van Haften (resp. PvdA, KVP, ARP, CHU, en VVD) de feitelijkheden zoals die in dit Zwartboek over Vietnam zijn neergelegd, te weerleggen. De specialisten-buitenland hanteren bij herhaling het oude patroon: een sociale revolutie voorstellen als een van buiten af geleide communistische agressie.

In de beoordeling van de kwestie-Vietnam zijn regering en de toonaangevende politici tot een bedenkelijke diepte vervallen. Dit vervult ons met temeer zorg, nu Nederland sedert 1 januari 1965 deel uitmaakt van de Veiligheidsraad van de VN. Niet alleen de heer Johnson heeft zich van slechte raadgevers voorzien, ook de Nederlandse regering. Dankzij de interpellatie-Slotemaker de Bruine liggen nu de kaarten op tafel.

Het bestuur van de PvdA sloot zich op 20-5-65 in een verklaring over Vietnam aan bij de motie-Ruygers. Voorts werd van de USA begrip gevraagd voor de sociale omwenteling in Zuidoost-Azië, iets waaraan de hele PvdA-fractie in de Kamer aan voorbij ging.

CONCLUSIES

- De grootscheepse, nog steeds toenemende Amerikaanse inmen-
ging in het Zuidvietnamees conflict, heeft tot een grote,
bloedige oorlog geleid, waarvan o.a. het gehele Zuidviet-
namees volk de dupe is.
- Het conflict in Zuid-Vietnam is naar veler opvatting niet
het gevolg van een internationaal communistisch complot,
maar van binnenlandse sociale tegenstellingen
- De USA hebben niet het recht, de inwoners van Zuid-Vietnam
op te offeren aan hun vermeende militaire belangen in
Zuid-Vietnam.
- Erkenning van de Chinese Volksrepubliek -onverbrekkelijk
verbonden met alle Zuidoostaziatische problemen- is voor
de USA een eerste vereiste, ter beëindiging van de Zuid-
vietnamese oorlog.
- Het Zuidvietnamees Bevrijdingsfront zal door de USA als
onderhandelingspartner erkend moeten worden. Daarzonder is
elk aanbod tot "onvoorwaardelijke" onderhandelingen onge-
loofwaardig. De accoorden van Genève dienen tot uitgangs-
punt bij onderhandelingen.
- Nederland, door zijn lidmaatschap van de Veiligheidsraad
in een bijzondere positie, dient de USA tot radicale her-
ziening van hun Vietnampolitiek te bewegen.
- Nederland zal initiatieven moeten nemen om tot beëindiging
van het conflict in Zuid-Vietnam bij te dragen.
- Nederland zal bovendien het gebruik van kernwapens -of de
voorbereidingen tot het gebruik- door de USA, ten stellig-
ste dienen af te keuren.

De auteurs betreuren het, om met Newsweek van 15-5'65 te
spreken, dat de politiek van de Amerikaanse president wijs-
heid en efficiency ontbeert. Indien president Johnson zich
door objectiever raadgevers van advies liet dienen, zou het
Zuidvietnamese conflict niet de "oorlog van McNamara" heten;
zou escalation voorkomen zijn en had een doorzichtig pam-
flet als het witboek van 27-2'65 nimmer het licht gezien. De
auteurs spreken de hoop uit, dat de zwarte bladzijde in de
politiek van de USA snel omgeslagen zal worden. Dit Zwart-
boek zij hiertoe een constructieve bijdrage.

BIJLAGE I BEWINDHEBBERS SEDERT DE VAL VAN DIEM

- 2-11'63 Putsch. Diem vermoord. Minh premier.
- 29- 1'64 Putsch. Khan premier.
- 17- 8'64 Staatsgreep. Khan staatshoofd.
- 25- 8'64 Khan trekt zich terug.
- 3- 9'64 Khan premier.
- 13- 9'64 Putsch.
- 3-11'64 Huong premier.
- 20-12'64 Putsch. Nationale Raad ontbonden.
- 27- 1'65 Putsch. Canh premier.
- 16- 2'65 Quat premier. (= negende regering sinds Diems val)
- 19- 2'65 Putsch. Poging om Khan te verwijderen, binnen 24
uur verijdeld. Khan blijft "sterke man".
- 22- 2'65 Khan treedt terug. Tran Van Minh opperbevelhebber
van het leger.
- 24- 2'65 Khans rol uitgespeeld. Wordt waarnemer bij VN.
- 20- 5'65 Putsch van r.k. origine verijdeld.
(Gegevens uit Die Zeit van 5-2'65 en NRC)

BIJLAGE II MILITAIR POTENTIEEL

Bevrijdingsfront

30.000 à 40.000 man geregelde troepen, circa 80.000 man
hulptroepen.

Saigon

210.000 man geregelde troepen, 83.000 man hulptroepen (bur-
gerwacht), 103.000 man voor de burgerlijke zelfverdediging.
Marine: 15.350 man. In de lucht: 20.000 man, circa 500
vliegtuigen waarvan 30 Skyraiders, 25 F-84's, lichte bommen-
werpers B-26, transport- en verbindingstoestellen.

Noord-Vietnam

250.000 man geregelde troepen, 200.000 man regionale troepen,
40.000 man veiligheidstroepen, een honderdtal gepantserde
voertuigen, een aanzienlijk luchtafweergeschut.
Ter zee: 2.000 man (bemanning patrouillevaartuigen).
In de lucht: hierover is weinig bekend. Sedert augustus '64
heeft men er Mig-15 en Mig-17 gezien (van Chinese makelij)
en onlangs ook enkele Russische Iljoesjin-bommenwerpers.

BIJLAGE III AMERIKA'S MILITAIRE KRACHT

(Gegevens Ontleend aan U.S. News and World Report, 26-4-65)

De USA kunnen in Zuidoost-Azië een enorme militaire macht inzetten.

Grondstrijdkrachten:

- 60.000 soldaten en mariniers in Zuid-Vietnam,
- 75.000 man op Okinawa, Hawai, Zuid-Korea,
- 70.000 mariniers aan boord van schepen in de Stille Oceaan.

Luchtstrijdkrachten:

- 200 straalvliegtuigen in Zuid-Vietnam,
- 600 bommenwerpers in Japan, Korea, Okinawa, Formosa, Filipijnen, Thailand.

Zee-strijdkrachten:

- De Zevende Vloot (o.a. 3 vliegtuigmoederschepen met 250 vliegtuigen) in de buurt van Vietnam, gesteund door 425 schepen met 3.000 vliegtuigen en 180.000 manschappen elders in de Stille Oceaan.

En dan nog de atoomwapens:

- Honderden atoombommen om de jachtbommenwerpers te bewapenen op bases in het Verre Oosten,
- Een toenemend arsenaal atomaire wapens voor de strijd te land in depots in Azië,
- 48 Iolarisraketten aan boord van atoomonderzeeers, die zich voor de Chinese kust bevinden,
- Twee squadrons B-52 vliegtuigen, voorzien van atoombommen, staan gereed op de basis Guam,
- Meer dan 900 intercontinentale bommenwerpers van het Strategic Air Command, uitgerust met waterstofbommen, allemaal op korte afstand van Azië.

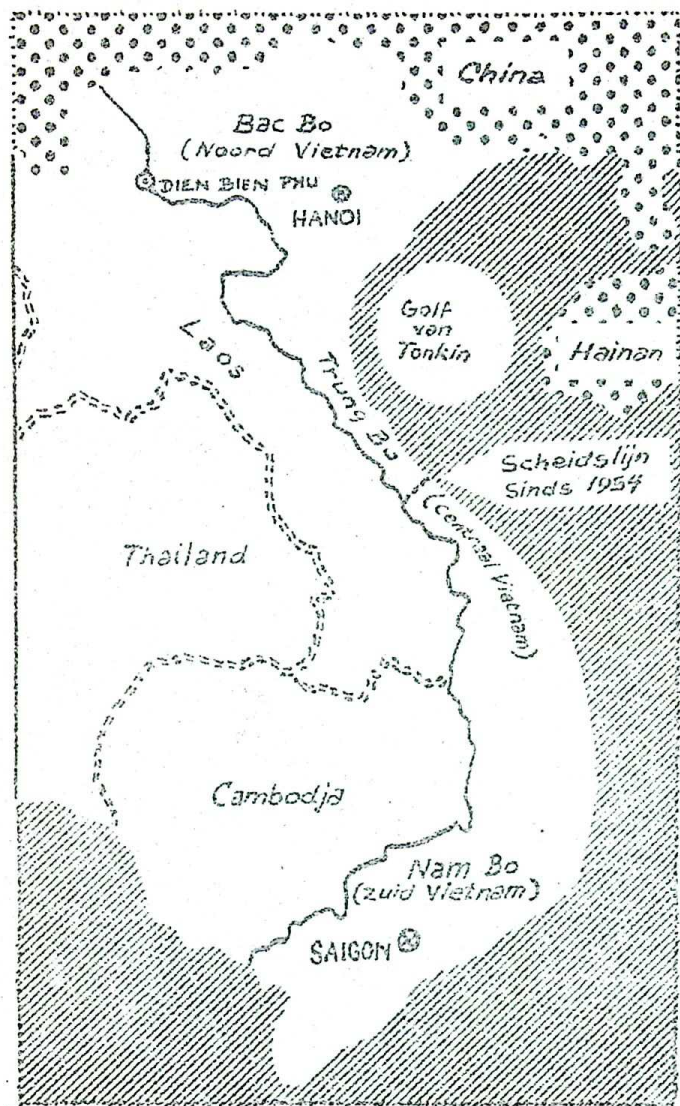
Tegenover deze enorme militaire macht van de USA kunnen de communistische landen in Azië geen vloot en slechts een zeer zwakke luchtmacht stellen. Alleen te land beschikken ze over grote legers. De USA menen deze superioriteit te land te kunnen compenseren met hun atoomwapens.

ZWARTBOEK

"Tot dusver heeft in Nederland slechts een politieke partij de moed kunnen opbrengen een volledig gedocumenteerde verklaring af te leggen betreffende haar standpunt ten opzichte van de kwestie Vietnam. Dit is de PSP en haar standpunt is uiteraard volkomen tegengesteld aan dat van de Amerikaanse regering. Uiteraard, omdat het Amerikaanse standpunt, voor zover dat uit officiële toelichtingen is gebleken, een schromelijke subjectiviteit vertoont die redelijkerwijs door geen enkele intelligente en weldenkende Nederlander kan worden onderschreven, terwijl voor de toelichting van dat standpunt gebruik wordt gemaakt van volkomen onvolledige en ten dele zelfs verwrongen informatie."

"Dat desalniettemin omwille van allerlei nevenbelangen en via opportunistische overwegingen de regering zowel als de politieke partijen de klip omzeilen en de komende dingen op non-actief afwachten, is een onheilspellend teken. Dat alleen de PSP met haar erkende linkse instelling (om vredelievend te zijn moet men tegenwoordig blijkbaar linkshouden) een uitvoerige en volledig gedocumenteerde verklaring in de vorm van een "zwartboek Vietnam" het licht heeft doen zien, maakt het nog onheilspellender. Het PSP-zwartboek is voor het grootste deel gedocumenteerde geschiedschrijving: Feiten en gebeurtenissen, omkleed met verklaringen van politici en pers van alle richtingen, waarvan de juistheid historisch vastligt. Het is een zeer lezenswaardig en informatief document, dat ook bijvoorbeeld de PvdA niet mis zou staan, als men tenminste de sociale aspiraties en de oprechte humaniteit van de Nederlandse socialisten in de stem van het partijbestuur tot uiting zou willen horen komen. Maar dat is in deze tijd blijkbaar al teveel gevraagd..."

"Men kan (uit het zwartboek) ook aflezen hoe de Vietnamezen niet door een enthousiast beleefde overtuiging, maar door een bittere dwang van buitenaf in de armen van de linkse extremisten zijn gedreven. Aan deze feitelijkheid kan een eventuele afwijzing van het zwartboek onder de traditionele leuze "weg met de pacifisten" niets afdoen. Wat dat betreft heeft de PSP in deze aangelegenheid de objectieve historici mee."

Tonkin is de oude Franse benaming voor Bac Bo (Noord-Vietnam). Anam is Trung Bo (= Centraal Vietnam). Cocin China = Nam Bo (Zuid-Vietnam).